

NÉPLAP

Villamos elé vetette magát
egy fiatal ember
a Csapó-uccán

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 213. SZÁM

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK I.

1947. SZEPTEMBER 21., VASÁRNAP

Eredmények és feladatok

Az elmúlt hét súlyos megpróbáltatások elé állította Debrecén vezetőségét. Egy héttel ezelőtt a város tanácsa kényszerű intézkedésként leállította a közmunkákat, mert egyetlen fillér sem állott rendelkezésre. Egész héten bizonytalan volt miből fizetik ki a munkásokat, akik nem voltak hajlandók egyik napról a másikra abbahagyni a munkát. Az építésügyi minisztérium illetékes ügyosztályának keltős játékaról nem akarunk ismét bővebben megemlíteni, mindenki tisztában volt azzal, hogy a egész zűrzavart ez okozta.

Szerencsére a város ezáltal, erélyesen foglalt állást és az eredmény, ha sovány is, a körülményekhez képest a legjobb, amit el lehetett érni. Ménos János polgármesterhelyettes Budapesttel való telefonbeszélgetésének nem egyszerű voltunk a tanúi és most már ismerjük a budapesti út részleteit, ahol a pártunk részéről Baoghn Elemér debreceni titkár hasonló erellyel és következetességgel szürelt sikra a város érdekében. A jelenlegi helyzet az, hogy a közmunkások kétheti fizetését az építésügyi minisztérium eivállalta és ígretett tett, hogy a hátralevő 8 nap alatt gondoskodni fog arról, hogy a megfelelő termékek előrehozásával a közmunkások legalább egy részének biztositásá folyamatosan a mindennapi kenyeret. Meg kell állapítanunk, hogy ha másfélhónappal ezelőtt a város polgármestere ugyanilyen erellyel lépett volna fel a kormányzatnál, az eredmény bizonyára nem maradt volna el.

Ismételten leszögezzük, hogy az eddigi eredmények korántsem kielégítők, de ha hozzávesszük, hogy bírjuk a Gazdasági Főtanács ígretetét a város részére kért 1 millió forintos kölcsönre vonatkozóan, akkor megállapíthatjuk, hogy a Ménos János által tanúsított erélynek és a két munkáspárt közös állásfoglalásának a jövőben, ha az előttünk álló feladatok megoldása felé tekintünk, nagy szerepe lesz.

A városra háruló feladatok ugyanis a tél folyamán óriásiak lesznek. A legsürgősebb a munkanélküliség kérdése, amelyben 8 nap alatt van szükség határozott intézkedésekre. Ha nem sikerülne nyolc nap alatt biztositani valamely nagyobb szabású termékek előrehozatását, 600 ember marad kenyér nélkül. A vasutnál is felmondtak 800 közmunkásnak és a Magyar Kommunista Párt már eddig is mindent elkövetett a felmondás visszavonása és az akkord rendszer bevezetése érdekében.

A város közellátásának biztositása — vonatkozik ez elsősorban a burgonyára, hagymára és nem utolsósorban a tűzifára — rendkívül égető probléma. Legalább másfélmillió forintra van szükség ahhoz, hogy a kellő mennyiséget ezekből a cikkéből beszerezhesse

Szerdára összehívták a politikai bizottságot

Lényegesen enyhült a feszültség

A politikai feszültség szombaton délelőttre lényegesen enyhült. Délelőtt fél tízkor ült össze a négy koalíciós párt vezetőinek értekezlete Nagy Imre házelnökénél. Az értekezleten a Magyar Kommunista Pártot Rákosi Mátyás, Rajk László és Gerő Ernő, a szocialdemokratákat Szakasits Árpád, Bán Antal és Szélig Imre, a Kiszegzdpártot Dobi István, Szabó Árpád és Gyöngyösi János, a Paraszipártot pedig Veres Péter, Erdei Ferenc és Farkas Ferenc képviselték. A tanácskozásokon résztvett Dinnyés Lajos miniszterelnök is.

Politikai körök véleménye szerint a kormány alakításával kapcsolatban már személyi kérdések is előtérbe kerültek. Az értekezletről a következő hivatalos jelentést adták ki:

„A koalíciós pártok értekezletét szombaton Nagy Imrénél, az országgyűlés elnökének elnökletével tovább folytatták. Az értekezlet a kormányalakítás kérdésében jelentékeny előrehaladást tett. Az értekezlet szeptember 23-án, kedden délelőtt tíz órakor folytatják. Tekintettel a pártközi tárgyalások eddigi eredményeire, a pártközi értekezlet felkérte az országgyűlés elnökét, hogy szeptember 24-re, szerdára hívassa fel Budapestre az országgyűlés politikai biztositásának vidéken tartózkodó tagjait. A pártközi értekezlet valamennyi résztvevője meglehetősen derűs hangulatban hagyta el a tanácskozó termet s bár nyilatkozatot egyikük sem tett a sajtó képviselőinek, általánosságá vált az a vélemény, hogy a tárgyalások eredményesen zárulnak. A hivatalosan kiadott kommunike valószínűvé teszi, a pártközi tárgyalások annyira előrehaladtak stádiumban vannak, hogy a keddi további értekezlet során végleges döntésre kerül sor az új kormány megalakítása tekintetében és így a politikai biztositásnak szerdán módjában lesz megtenni előterjesztését az államfőnek az új kormány kinevezése tárgyában. Ugyancsak szerdán döntenek a miniszterelnök személyéről is. A pártközi értekezlet több fontos tanácskozás előzte meg. Nagy Imre házelnököt több vezető politikus kereste fel a különböző pártokból. Dinnyés Lajos miniszterelnök, valamint Nagy Imre pedig előzetesen kihallgatáson jelent meg Tildy Zoltán köztársasági elnöknel.

Egymillió forint gyűlt össze a Lánchídra

A Lánchíd-gyűjtés eredményeinek feldolgozása most folyik. Szombat reggel megállapították, hogy az első gyűjtés eredményeként eddig 1,013.706 forint gyűlt össze.

Tízezer németet végeztek ki a Hitler elleni merénylet után

A németországi szovjet zónában a megszálló hatóságok birtokába került az 1944 júliusi Hitler elleni merénylet után kivégzett németek teljes névsora. Pontos adatok szerint két hónap alatt több mint tízezer németet öltek meg a „Führer” egyenes parancsára.

Átalakítják az angol kormányt

Londoni hírek szerint Attlee miniszterelnök két héten belül átalakítja kormányát. A változás a kormány „felső ötösét” Attleet, Bevin külügyminisztert, Morrison miniszterelnökhelyettesét, Cripps kereskedelmi minisztert és Dalton pénzügyminisztert nem érinti. Az angol jobboldali lapok tovább folytatják a harcot Attlee ellen. Koalíciós kormány megalakítását követeli és Bevin akarják a miniszterelnöki posztot látni. Egyes lapok értesülése szerint Attlee és Bevin között erős személyi harc is folyik a miniszterelnökségért. A jobboldal október közepére várja Attlee bukását.

ORSZÁG — VILÁG

Nagy Imre, az országgyűlés elnöke pénteken meglátogatta Puskin szovjetkövetet, akivel másfélórás igen szívélyes beszélgetést folytatott.

A Tanjug spanyolországi értesülése szerint Valencia, Castilia és Teruel tartományokban heves harcok folynak a spanyol szabadságharcosok és Franco polgári gárdája között. Franco polgári gárdája nagyarányú támadást kezdett, de a szabadságharcosok szilárdan tartják állásaikat.

Lengye kereskedelmi küllöttség érkezett Budapestre a lengyel-magyar árucserforgalmi egyezmény megkötésére.

Minden földműves tanáchoz gazdasági előadót küldöttek ki, akiknek az lesz kötelességük, hogy a 3 éves terv részleteit az érdekképviselői szerven keresztül a paraszttömegekkel megismertessék és annak végrehajtásáról gondoskodjanak.

Szabaddán az új tanév kezdetén hároméves magyarnyelvi mezőgazdasági középiskola nyílik meg.

A japán fővárosi külvárosának 50 ezer főnyi lakóját fenyegeti a Nekavake folyócska kiáradása. Az amerikai csapatok óriási lözser segítségével szétrobbantották az északi part gátjait, hogy ilyen módon a vizet a síkságra tereljék át és a fővárost megmentseék. Hivatalos jelentés szerint a halálos áldozatok száma 1611.

Aki atombombát használ, annak atombombával válaszolhatnak

mondotta Bjeloruszia delegátusa az UNO közgyűlésén

Az angol rádió jelenti, hogy az Egyesült Nemzetek közgyűlése pénteki vitájának központjában a vétőjog kérdése állt. Az argentin delegátus bejelentette: kéri fogja Irország, Transzjordánia, Portugália, Olaszország és Ausztria helyvételét az Egyesült Nemzetek tagjai közé. Ezeknek az államoknak felvételét kérelmére a biztositási tanácsban a Szovjetunió vétőjogának használatával elutasította.

A fehérorosz kiküldött az öt nagyhatalom egysége mellett szállt síkra és hangoztatja, hogy egyesek tévesen hiszik azt, hogy az atombomba terén vezető szerepüket jelentős ideig megtarthatják. Aki atombombát használ, annak

atombombával válaszolhatnak, sőt még többel is. India kiküldötte a vétőjoggal kapcsolatban mérsékeltre intette a nagyhatalmakat. Dél-Afrika kiküldötte csatlakozott a vétőjog gyakori használatának bírálójához. A svéd külügyminiszter bejelentette, országa hajlandó határozati javaslatot előterjeszteni, hogy a biztositási tanács vegye újból fontolóra az Egyesült Nemzetek tagjai közé való felvételre eddig elutasított kérvényeket. A görög kiküldött kijelentette, hogy az országnak nyújtott angol és amerikai segítség nem jelent törvényellenes beavatkozást Görögország belügyébe. Henry Wallace, az Egyesült Ál-

lamok volt alelnöke sajtóértekezleten ismét utalt egy harmadik amerikai párt felállításának szükségességére. Azzal vádolta az Egyesült Államok kormányát, hogy a reakciós kapitalizmus uralma alatt áll, amely a háborúra vezető úton halad. A Wall-Street uralkodni akar a világon és erre már fel is készült. Egy későbbi beszédében Wallace kijelentette, hogy a megfélemlített és kapzsi emberek, akik a házi depresszió zűrzavarától félnek és kételkednek, hogy a békében tökéletes termelést és elhelyezkedést tudnák számukra biztositani, képtelen ürügyekkel háborúba vethetnek minket.

csak a közmunkások rendkívül en sürgető kérdését tűzzük napirendre, kétségelenné válik, hogy a kormány megalakításának minden napi késedelme végzetes lehet a dolgozókra nézve. Kitől várjunk döntő intézkedéseket és felelősségteljes állásfoglalást? Feladataink megoldásánál mindaddig tehetetlenek vagyunk, amíg nincs kormány. A kormány megalakulása azonnal előre lendítené problémáink megoldását és utána a legutóbb tanúsított erellyel és munkáspárti összefogással komoly eredményeket is remélhetünk.

készített 1947/48 évi költségvetés 4.000.000 forint hiányt mutat. Kétséges, hogy a kormányzat egyáltalán jóváhagyható ilyen hatalmas költségvetési hiányt, ami az országban szinte egvedülállónak mutatkozik. Mégis ezekkel a feladatokkal meg kell birkóznunk. Ahhoz azonban, hogy az eddigi eredményeket továbbfejleszthessük és valóban tervszerű építő tevékenységet fejthessünk ki várospolitikai vonalon, a kormány mielőbbi megalakulására van szükség. Ha

A szovjet rádió a magyar békeszerződés életbelépéséről

A moszkvai rádió szemléirője szerint a magyar békeszerződés életbelépése nagymértékben hozzájárult a demokratikus Magyarország független politikájának további megszilárdulásához. A szerződés biztosítja az ország függetlenségét és állami szuverenitását. Ezért az érdem a Szovjetunióé, amely megővja Magyar-

országot attól, hogy bizonyos körök gazdaságilag és politikailag gúzsba kössék. A szovjet nép üdvözlö a magyar népet, mint valamennyi békeszerető nemzet egyenjogú társát. Minden alap meg van ahhoz, hogy Magyarország elfoglalja méltó helyét az Egyesült Nemzetek tagjai sorában.

Halálraítéltek egy többszörös gyilkos volksbundistát

Szombaton tárgyalta másodfokon a NOT Bruckner Nándor 18 éves volt volksbundista bűnperét. Bruckner 14 éves volt, amikor a Hitler-Jugendbe csapott fel, majd belépett a volksbundisták táborába. A legembertelenebb módon bánt a munkaszolgálatosokkal.

Beigazolódott, hogy öt üldözöttet agyonlőtt, többet megsebesített. A soproni népbíróság vonta elsőnek felelősségre és kötéltálati halálra ítélte. A bejelentett felelősség folytán került az ügy a NOT elé, amely a halálos ítéletet helybenhagyta.

Megnyit az állami mezőgazdasági lányképzőiskola

Debrecen és ezáltal az egész Tiszántúli új kultúrinférményel, a debreceni állami mezőgazdasági leány középiskolával gyarapodott. Az iskola bensőséges keretek között nyitotta meg kapuit. A megnyitón dr. Gábor Dénes szakoktatósi főigazgató és Bagyó Erzsébet igazgatóhelyettes a növendékekhez intézett buzdító szavakban ismertették az intézet célját, ami az, hogy a magyar föld, a magyar otthonok számára szellemileg és gyakorlatilag kiképzett igaz magyar honleányokat neveljen.

Az iskola megszervezése nem volt könnyű munka, igen sok fáradságos küzdelmet jelentett szervezőinek, elsősorban dr. Gábor Dénes szakoktatósi főigazgatónak, aki ezeméyes közbenjárásával lehetővé tette azt, hogy az iskola elhelyezést nyert a mezőgazdasági fiúközépiskolában. Leczó Lujza szakfelügyelő, dr. Bujdosó Ernő szakfelügyelő és Szendy István igazgató, fáradságot nem ismerő munkával vették részt az iskola megszervezésében.

KÖZELLÁTÁS

Finomlisztkiutalás. Felhívja a közellátási ügyosztály a fűszerkiskereskedők figyelmét arra, hogy 22-én, hétfőn és 23-án, kedden lisztkiutalás lesz a közellátási ügyosztály hivatalos helyiségekben.

Pótkönyvjegyek kiosztása. Felhívom a nehéz testi és testi munkás pótkönyvekre jogosult alkalmazottakat foglalkoztató üzemeket, vállalatokat stb., hogy 1947 évi október havi pótkönyveket külön-külön kimutatásba foglalva a közellátási ügyosztály központi irodájában (Vöröshadsereg-útja 28. I. emelet) sürgősen igényeljék, mert október 31-án után lejárt jegyzelvények levágása után adják ki a jegyeket. A beadandó kimutatásban az alkalmazott neve, lakcíme és az általa végzett munka tüntetendő fel. Pótkönyveket kizárólag az üzem igénylése alapján az üzem részére lehet csak kiadni és az üzem köteles azokat az arra jogosult munkások között kiosztani. Az önellátók részére pótkönyv nem igényelhető. Közellátási ügyosztály.

Az új élelmiszerjegyek kiosztásával kapcsolatosan a VI. körzeti irodához tartozó utcákon lakók az alábbi helyen igényelhetik élelmiszerjegyeiket. Az e hó 17-én meg-

jelent hirdetményben közölt ipariskola tornatermében helyett a Kossuth-utca 52. szám alatt évf. elemi iskolában szeptember 25-től október 4-ig. Utcák részletezése: Burgondia, Cegléd, Csapó, Csillag, Dembinszky, Domb, Dugovits Tilusz, Doh, Dobozi, Kossuth, Kigyó, Malomköz, Monti ezredes, Mörle, Loránffy, Pacsirta, Patay, Rákóczi, Virág, Sas, Székelyhadosztály, Temező utcák.

A városi közellátási ügyosztály értesíti a vámörlekre jogosult östermelőket, hogy 1947. évi július hó 1. és 1948. évi július hó 30. napja közötti időben a háztartásához tartozó minden személy után, tekintet nélkül, hogy az 1947. évi földadóját kigyenlített-e vagy sem, 240 kg búza, rozs, vagy kétszeres őrlésére adható ki vámörleési engedély.

NE DOBJA EL ócska KALAPJÁT olcsón UJJÁÁLAKITJA KALAPIPÁR Széchenyi-utca 7. (Udvarban)

Agyonlőtt egy rendőrtisztet, azután öngyilkos lett

A szobi állomáson Krisztián János rendőralhadnagy igazolásra szólított fel egy gyanús fiatal embert. A férfi zsebébe nyúlt, mintha iratokat venne elő, fegyvert rántott és két lövést adott a rendőrtisztre. Az egyik golyó Krisztián szívére talált és meghalt. A gyilkos menekülni próbált, de amikor látta, hogy mindenhol üldözésére indulnak, főbe lölte magát. Meghalt.

Megállapították a tervharsnya egységes fogyasztói árát

A dolgozók béli harsnyaszükségletnek ellátására pamut tipusharsnya gyártását határozták el. Ezeknek a tipusharsnyáknak, amelyek a 3 éves tervre való utalással „tervharsnya” elnevezést nyerték, az ország egész területén egységes fogyasztói árát a hivatalos lap szombati számában megjelent rendelettel megállapította az Anyag- és Árhivatal. Az árak annyira alacsonyak, hogy a dolgozók minden rétege könnyen meg tudja fizetni. A legmagasabb harsnyaár páronként 8.40 forint.

A HAMIS DOLLÁROKAT FRANCIAORSZÁGBAN NYOMTATJÁK

Európát és Amerikát elárasztották hamis 50 és 100 dolláros, amerikai bankjegyekkel. Karp ezredes, a washingtoni titkos rendőrség tagja, ezzel kapcsolatban Franciaországba érkezett s érinkezésbe lépett a francia titkosrendőrséggel. Ugy hiszi, hogy a megszállt Németországot és az USA-t elárasztó hamis bankjegyeket Franciaországban nyomják. Egy párisi kávéházban eláróztattak négy egyént; ezek 2000 dollár értékű hamis bankjegyet akartak eladni. Kikérdeztük során nem voltak hajlandók leplezni a nyomtatás helyét.

A kölcsönvetőmagvak és szántási hitelek visszafizetése

Azok a gazdálkodók, akiknek a természetmánya az 1946. év őszén és 1947. év tavaszán kölcsönkapott és velett terményekből kat, holdanként 4 mázsánál kevesebb lett, kölcsönvetőmag tarozásukat ezévi okt. 1-ig készpénzben fizethetik meg a termelési bizottságnál, ahol a vámörleési engedély és a cséplési eredménylap (mázsálási ódula) feltétlenül bemutatandó.

Búzáért 60 forintot, rozsról 54 forintot, árpáért 50 forintot és ezen felül havi 1 százalékos kamatot is tartoznak megtéríteni.

Azok a gazdálkodók pedig, akiknek a természetmánya a kölcsönvetőmagból nyert terményekből kat, holdanként 4 mázsánál nagyobb volt, vetőmagtarozásukat természetben kötelesek megfizetni. Ha ezek a gazdálkodók tzevi október hó 1. napjáig természetben megfizetik a tarozásukat 25 százalékkal csökkentett mennyiséggel kamatmentesen fizethetik.

A természetben bármely MOSZK-bizományosnál történő visszafizetési esetén a bizományostól kapott „G” vételi jegy harmadik példányát a kölcsönt visszafizető gazdazonnal tartozik a termelési bizottsághoz beadni és ugyanúgy kötelesek beszolgáltatni a vételi jegyeket, azok az adósok is, akik már korábban visszafizették a tartozásukat.

Az 1946. év őszén folyósított szántási hitelev visszafizetésnek határideje október hó 1-ével lejár.

Akik tartozásukat idejében nem rendezik, újabb kedvezményes akciókban nem részesülhetnek. A horohágyi bikatelepi legelőberek október hó 1-ig kamatmentesen egyenlíthetik ki a bizottság jegyzőjénél.

Ne uszítsanak!

Ha olyan ember kezébe adnánk a „Debrecen” szombati vezércikkét, aki még sohasem járt Debrecenben, az is azonnal tisztába jönne vele: mi fajta lap állítólagos kisgazdapárti lapjárunk. Akkor, amikor az egész ország dolgozó közvéleménye égő türelmellel várja, hogy megalakuljanak a munkás-uzsorabíródságok, melyek véget vetnek az uzsorai ügyek körül folyó szabotázserű huzavonának, farizeus képpel eltanácsolja a fizikai munkásságot az igazságszolgáltatásból.

Ries István igazságügyminiszter maga állapította meg a magyar bíróságról, hogy a demokrácia sorsát nem lehet nyugodt szívvel rájuk bízni. De aki kétkedik ebben, az nézzen végig a feketézők, uzsorások, sibilők frontján: hajtottak-e végre csak egy halálos ítéletet is hoztak-e egyetlen elrettentő intézkedést a

gazdasági élet vámszedői ellen? — Nem.

A „Debrecen” nagyon jól tudja, hogy a munkásbíróságok nem lesznek lágy szívűek a spekulánsokkal szemben. Lehetséges, hogy éppen ez fáj neki?

A legjelháborítóbb azonban az, hogy megragadja az alkalmat a „Debrecen” cikkíró a munkásság és a parasztság szembeállítására. A demokrácia két legnagyobb osztályát a munkás-uzsorabíródságok nem állíthatják egymással szembe, de az ilyen fajta cikkeket igen. Legyen csak nyugodt a „Debrecen”, a munkásbíró nagyon jól meg fogja tudni különböztetni a pár filleres árdragítással valódtól a pár filleres árdragítással valódtól. Termelőt és a százekeket harcoló spekulánsokat. Eppen ez teszi szükségessé a munkásbíróságokat. A „független” magyar bíróság ugyanis a kis árdragítót, kat eddig is megbüntette, csak a nagyokat hagyta futni.

Nem enged olcsó burgonyát a Közellátási minisztérium?

A Világítási Válgalat 10. vagon burgonyát kötött le 60 filleres árbau az üzem dolgozói részére. A burgonyát csak szállítási engedéllyel lehet bthozni Debrecenbe és ez Budapestén a közellátási minisztériumtól kell kérni.

A közellátási minisztérium illetékes ügyosztálya a szállítási en-

gedély iránti kérejmére azt a választ adta, hogy csak abban az esetben hajlandó hozzájárulni, ha a Világítási Válgalat 90 fillért fizet egy kiló krumplicért.

A minisztériumnak ez a magatartása teljesen érthetően, vagy talán nagyon is érthető.

Fehérterrorista volt egy pfeifferista képviselő

Miskolcon kínos feltűnést keltett, hogy a Pfeiffer-párt listáján harmadik helyen jelölték Rác Gábor ottani ügyvédet. Mindenki tudta róla ugyanis, hogy 1920-ban komoly ellenforradalmi szerepet játszott. A miskolci fasiszta ügyvéd be is került a parlamentbe.

Ezzel kapcsolatban a miskolci népgyűlésesség vizsgálatot indított Rác Gábor multjának felderítésére. Megtudták, hogy Rác tagja volt Szym Lőrinc hírhedt gyil-

kos különítményének. Szymék Miskolcon a fehérterrorista gyilkosságok sorozatát követte el és ugyanolyan rettegett híruk volt mint Héjas Ivánnak.

Értesülésünk szerint Rác Gábor tagadja, hogy tagja volt az ellenforradalmi különítménynek.

Az adatok alapján a miskolci népgyűlésessen elkészítik a mentelmi jog felfüggesztése iránti indítványt.

Nagyaranyú arany- és valuta-rejtegetést leplezett le a rendőrség

A felszabadulás óta a valuta-bűncselekmények egyik leggyakoribb szereplője Stein László, a kebeli Stern bankár fia, az amerikai Heart-lapok igazgatójának unokaöccse. Utóljára ez év tavaszán tartóztatták le egyik valuta-üggyben. A fogházból levelezést folytatott házvezetőnőjével, Bankos Lajosnéval. A rendőrség elcsípte leveleit és ezek alapján fényt derített az utóbbi hónapok egyik legnagyobb valutarejtegetési ügyére.

A gazdasági rendőrség megállapította, hogy Stein a felszabadulás után 8 kilogramm arannyal és 2 ezer darab Napoleon arannyal rendelkezett, amelyet közvetlenül a stabilizáció előtt Gábor Ferenc pasgréti-uti villájána kertjében ástott el.

Március 16-án kiásta kincseit. Négy és fél kilogramm aranyat és 800 Napoleon Feil József, Lónyai utca 100 számú lakásán, 3 kilo aranyat és 800 Napoleonot pedig Kovács Mária Lónyai-utca 17. sz. lakásán rejtett el.

A rendőrség letartóztatta Steint és Bakos Lajosné házvezetőnőt is. Steint 3 és félévi fegyházra ítélték, a házvezetőnő azonban övidebb időtartalmú büntetéssel úszta meg és amikor kiszaba-

dult, megszarolta Kovács Mária, aki kiadta a nála lévő kincseket. Bankosné értékcséltet belőlük 550 darab Napoleonot.

A gazdasági rendőrség most tartóztatta azokat, akik ezekből a Napoleonokból vásároltak, sőt bravuros nyomozással elrejtett aranyrudakat és újabb Napoleonokat is lefoglalt. Ezeket átadta a Nemzeti Banknak.

Felszámolják a szlovákiai összeesküvést

A Szlovákiában leplezett összeesküvés ügyében a vizsgálat befejezéshez közeledik. A hivatalos jelentés megállapítja, hogy

az államellenes összeesküvés belföldi vezetője Meizer Antal zsolnai tanító volt.

A nyomozás befejezése után közlést teszik a letartóztatott névsorát. A szlovák kormány megbízottak testületé Pozsonyban pénleken rendkívüli ülést tartott, amelyen résztvettek a szlovák nemzeti tanács megbízottai is. Az ülésen megárgyallták azokat az intézkedéseket, amelyeket a szlovák közélet és a közszíveselőkar megtisztítása érdekében kell megtenni. A kormány megbízottak testülete elhatározta, hogy igazoló eljárás a vá vonja Szlovákia valamelyi köztisztviselőjét.

HOL SZÓRAKOZZUNK?

APOLLO MOZI
Ma utoljára!
GILDA
Hétfőtől közkívánatra
LADY HAMILTON
Angolfilm! Főszeropben:
Vivian Leigh és Lawrence Olivier
Előadások: fél 5, fél 7, fél 9,
vasár és ünnepnap d. e. 11-kor te

Vigszínház-mozi
Debrecenben először!
Denna Durbin
minden eddigit felülmulo
legnagyobb alakítása!
Karácsonyi vallomás
Mopez világlími! — Somerset
Maugham világhírű regényei!
Ma 2.30, 4.30, 6.30, 8.30 órakor
hétfőn utoljára: 4. 6, 8 órakor

METEOR MOZGÓ
Vasárnap, hétfő
Agrólszakadt urilány
Kittűnő magyar vígjáték. Fősz.: Tolnay Klári, Hajmácy Miklós,
Mihályfi Ernő.
Előadások: hétköznap 6 és 8. vasárnap 3, 5, 8 órakor

Villamos elé vetette magát egy fiatalember a Csapó-utcán

A villamos halálra gázolta a 24 éves bányászt

Tegnap a késő délutáni órákban a járókelők arra lettek figyelmeztetve, hogy egy sápadt becsült arcú fiatalember izgatottan sétál a Csapó-utcai Radetzky festékkereskedés előtt. Egyik szemtanú állítása szerint a fiatalember többször egymásután hangosan ismételtgette: „Jaj, istenem, nincs munkám, mit csináljak? Alighogy ezt elmondta, feltűnt a Vár-utca sarkán a villamos, mely hangos cséng-

téssel futott a Bika-szálló előtti megálló felé. A fiatalember a getésre felkapta a fejét és rokedt nevetéssel felkiáltott: Legyen hát — s mielőtt bárki megakadályozhatta volna, kinyújtott karral a villamos alá vetette magát. A villamosvezető teljes erővel fékezett de a szerencsétlenség elkerülhetetlen volt. A kerekek halálra gázolták a szerencsétlen embert. A mentők azonnal a helyszínre siet-

tek, kiszabadították a holtestet a kerekek alól, és a Wiener-bérház lépcsőházában helyezték el. A rendőrség a fiatalember zsebében talált iratokból megállapította, személyazonosságát. Fekete Gábor 24 éves Nagyváradról áttelepült munkás, aki előbb Pesten dolgozott, majd Pécsen a bányában csilless volt, s onnan jött Debrecenbe.

Legalább a tavalyi mennyiségben kérve vetőmagot és szántási hitelt a termelési bizottság

A debreceni termelési bizottság szombaton tartott ülésén először személyi ügyekkel foglalkozott: elhatározta, hogy a tisztelt egyáltalán el nem látó Kardos Sándor bizottsági tag, gazdasági előjáró azonnali leváltására tesz javaslatot a gazdasági felügyelősnél. Intézkedett a termelési bizottság az aszály- és jégkárbecslés továbbfolytatásáról, majd Lovász László bizottsági titkár ismertette a földművelésügyi minisztérium válaszára a debreceni termelési bizottság feliratára, amelyben azt kérte, hogy a **bizakodványokat minden köztartozás törlesztésénél fogják el.** A földművelésügyi minisztérium a javaslatot átküldte a pénzügyminisztériumhoz, amely remélhetőleg sürgősen és kielégítő módon fog rendelkezni az ügyben.

ményeknek egyébként megfelelőnek. **Ez ideit szántási hitelt 200.000 forintot szavaztak meg Debrecennek.** Az őszi szántási hitelt első sorban az újgazdák igényelhetik és azok, akik 50 százalékon felüli aszálykárosultak, vagy holdanként 3 mázsán aluli a termésük. Az ideit szántási hitelt hét és fél százalékos kamattal 1948 október 1-ig kell a hitelt igénybevevőknek visszafizetni. A termelési bizottság joggal sérelmezte, hogy a tavalyi 1.300.000 forint helyett az ideit csak 800.000 forint szántási hitelt kapott Hajdúvármegye és Debrecen: szükséges legalább, hogy a tavalyi keret biztosítsassék az ideit is a Hajdúság rendkívül sok elemi csapással sújtott mezőgazdasági

lakosságának s ezért a termelési bizottság kéri további 500 ezer forint kiutalását. Ezzel kapcsolatban felmerül a traktorszántási díj kérdése. A jelenleg is érvényben lévő árszabás szerint egy hold szántó traktorszántása 42 forint. A gyakorlatban 60-70 forintért, vagy egy mázsa csövestengeriért szántanak fel egy holdat a traktorosok s a bizottság méltányosnak is ítélte, hogy a traktorszántás díját a tengeri árhoz és egyáltalában a tényleges bérékhez emeljék fel. A csávázással kapcsolatosan a Termelési Bizottság úgy határozott, hogy a csávázószert kiosztásával a földműves szövetséget bízza meg.

Fizetési osztályba lépnek a községi bírók.

Leégett a Lóden posztógyár

Ma éjfél tájban kigyulladt a Lóden posztógyár albertfalvai gyártelepe. zonnal fellármázták a gyár tűzoltóságát, értesítették a budapesti tűzoltókat is, de mire az utóbbiak megérkeztek, a gyár óriási lángtengerré változott. A gyár területén éjszaka mintegy 800 munkás tartózkodott, akik szintén résztvettek az oltási munkákban. A gyapjubálák egymásután gyuladtak ki és sűrű mérgező füstöt árasztottak. A tűzoltók gázálarccal igyekeztek megközelíteni a tűz központját. A gyapjúmosók és közben a gyár munkásai az egyedül lángra nem lobbant fonódát árasztották el vízzel, hogy itt a tüzet sikerült meg-

gátolni. Bár a Budapesti tűzoltóságon kívül az összes környékbeli gyár tűzoltók is bekapcsolódtak az oltási munkálatokba, nem bírtak a borzalmas lángtengerral. Reggel öt óra tájban sikerült csak a tüzet eloltani. **A gyárból nem maradt meg más, csak a fonoda.** Az egész gyárépületnek kb. 70 százaléka elpusztult. A kár mintegy 25 millió forint. A tűz keletkezésének felderítése végett azonnal megindult a nyomozás. Ennek során 4 embert őrizetbe vettek. Lehetséges, hogy öngyulladás okozta a tüzet, de felmerülnek olyan momentumok is, amelyek arra engednek következtetni, hogy itt a tüzet sikerült meg-

Az őszi vetőmagoknál Debrecennek kiutalt 4000 mázsa búzavetőmag feltétel szerinti megosztása a következő: zöldhiteleként (110 forintért mázsánként) 600 mázsa, állami hitelként (jövő évi termésből 20 százalékos kamattal való visszafizetési kötelezettséggel) 450 mázsa, terménycseréként 2950 mázsa kerül kiosztásra — ha lesz készlet, mert ezidőig egyáltalán nincs.

kezelést adott ki Debrecen város is. Az intézkedésre az adott okot hogy az utóbbi időben annyi tengerit vittek ki a két törvényhatóság területéről, hogy az már Debrecen és Hajdúmegye ellátását veszélyeztette.

kezelést adott ki Debrecen város is. Az intézkedésre az adott okot hogy az utóbbi időben annyi tengerit vittek ki a két törvényhatóság területéről, hogy az már Debrecen és Hajdúmegye ellátását veszélyeztette.

Debrecenből és Hajdúmegyéből tilos tengerit kivinni

Balogh István, Hajdúvármegye főispánja, mint közellátási kormánybiztos korlátozta a tengeri kivitelét Hajdúvármegyéből. A rendelkezés szerint Hajdúmegye területéről tengerit kivinni csak a közellátási kormánybiztos engedélyével lehet. Ugyanilyen rendelkezést adott ki Debrecen város is.

kezelést adott ki Debrecen város is. Az intézkedésre az adott okot hogy az utóbbi időben annyi tengerit vittek ki a két törvényhatóság területéről, hogy az már Debrecen és Hajdúmegye ellátását veszélyeztette.

Megfékeztek a Fertő-tó nádásának égését

Jelenítettük, hogy két nappal azelőtt valószínűleg öngyulladás következtében tüzet fogott a Fertő-tó nádasa. A Soprontól tíz kilométerre keletkezett hatalmas tűz a nagy szárazság következtében rohamosan elterjedt s a tó magyar oldalán mintegy 16-18 kilométer szélességben teljesen elpusztította az ideit nádtermést. A tűz oltására kivonult a környező községek lakossága, munkájuk azonban oltás helyett csak a tűz továbbterjedésének meg-

akadályozására szorított. Megfeszített munkával láttak hozzá, hogy a még meg nem gyulladt nádast a lángoktól elhatárolják és ezzel a tűznek a Fertő egész nádterületére való kiterjedését megakadályozták. A lázas munkával csak péntek délután sikerült a lángokat teljesen megfékezni, miután közel 10 négyzetkilométer nádtermése elpusztult. A súlyos kárt okozó tűz keletkezésének tisztázására a hatóságok megindították a vizsgálatot.

Nem adnak több nagykereskedői iparendélyt

Erlécsülésünk szerint a kereskedelmi minisztérium nagykereskedők részére már egyáltalán nem ad ki új iparendélyt, textil, cipő és ékszerüzlet nyitását is csak a legindokoltabb esetekben engedélyezi. A kocsmák túlságos elszaporodásának megállítására elhatározta a minisztérium, hogy azt az üzlethelyiséget, amelyben árukereskedés folyt,

nem engedí kocsma céljaira igénybe venni. Egyébként október 15-ig új rendszer lép életbe az iparendélyványok kiadása terén. Ettől kezdve a bekereskedelmi igazgatóságok, illetve az iparhatóságok kell fordulni az ügyben a minisztérium csupán egyes szakmáknál tartja fenn magának a döntés jogát.

A MÉMOSz debreceni csoportja visszautasítja az egység elleni támadást

A MÉMOSz debreceni csoportja a szilárd munkásegység és a szakszervezetek egysége mellett foglalt állást a most megtartott építőmunkás taggyűlésen. Egységesen visszautasították a MÉMOSz központi vezetése ellen indított rágalmakat és megállapították, hogy a támadás célja nem más, mint a munkásegység megzavarása. A legszajnálatosabb a dologban, hogy ez a támadás éppen a „Népszava” egyik előljárájának a manővere.

egész munkásosztály győzelme. Jó lenne ezt tudomásul venni azoknak is, akik saját veszteségüket az MKP támadásával szeretnék ellensúlyozni. Szóba került a taggyűlésen a drágaság és a munkanélküliség kérdése és ezen a téren gyors, határozott intézkedéseket követeltek. Helyi viszonylatban az OTI színház építésének megindítását és az igazságügyi épületek helyrehozását követelték.

Nemcsak a kommunista, de a szociáldemokrata szaktársak is elítélőleg nyilatkoztak az éleshangú támadásról és kijelentették, hogy bárki legyen is az, aki a szakszervezet egységét meg akarja támadni, azzal közös erővel fognak leszámolni. A szociáldemokrata szaktársak kijelentették, hogy őszintén örülnek az MKP győzelmének, mert ez az bárkivel szemben.

Foglalkoztak az útburkoló munkák továbbvitelével és a vasútállomás épület renoválásának gondolatával is. A MÉMOSz debreceni taggyűlése a legbiztosabb demokratikus szellemben folyt le, ami képesíti őket arra, hogy megvédjék a gazdasági, politikai jogukat és szakszervezeti egységüket az MKP győzelmének, mert ez az bárkivel szemben.

Kerékpár-gumi
külső, belső
csak a szánteladók részére
Szöke
Kossuth-ucca 7 sz.

Vasárnap este fél 8-kor **OPERETTET** az Arany Bikában
Bordy Bella tánc, Neményi Lili, Rösler Endre ének
Eördög János vezényletével az Országos Postászekerek közreműködésével
Jegyelővétel: az Arany Bika halljában: 10-11 12 óráig. Délután 5 óráig 7 óráig

Nem mi mondjuk

Munkásoknak nem való a luxus fürdő? (Magyar Nemzet, szeptember 18.)

„A Palota-szálló 147 szobájából eddig a nyugati szárnyon lévő 54 szobát már rendbehozták. Munkások üdülnek bennük, akik egyelőre idegenül járnak ebben a környezetben. Vigyázati A gyökértől elszakított virág elszárad.“

(A GyOSz lapjától nem meglepő ez az állásfoglalás. Persze jobb néven venné, ha most is bankárok gyárigazgatók és arisztokraták monopóliuma lenne Lillafüred. De higgye el Huba László, egy-két év múlva otthonosan fognak mozogni a munkások a „stukkó és az intarzia között“ is.)

Miko? (Eckhardt Sándor írja a Hazánk szeptember 18-i számában.)

„A Néppárt programja minden cikkében régóta ismert és gyakorolt elvek politikai lecsapódása, olyan elvek, amiket a tömegek már régóta elfogadtak, éltek.“

(Talán csak nem a „keresztény kurzus“ elveire gondol a cikkíró?)

Ki lehet olyan jó demokrata? (Uj ember, szeptember 21.)

„Magyarországon mindenki jó demokrata lehet, aki a demokrácia alapján áll, aki jobba, erősebb és igazabbá akarja tenni demokráciánkat...“

(Ez teljes mértékben igaz. De de csak ezek lehetnek jó demokráciák.)

Supka, a jósa, (Világ, szeptember 16.)

„E sorok írója pontosan két évvel ezelőtt bejósolta (1), hogy ez a kormányzati forma (t. i. a koalíció) nem lesz, mert nem lehet maradandó.“

(Tévedni lehet. De miért kell a tévedéssel még dicsekedni is?)

Jobb későn, mint soha (Haladás, szeptember 18.)

„A Radikális Párt, multjához híven, megalkuvást nem ismerően baloldali és mint a kormányzat ellenzéke nem feledkezik meg egy pillantra sem Herriot híressé vált mottójáról: az ellenség mindig a jobboldalon van.“

(Reméljük, hogy ezt a megállapítást minél előbb alkalmazzák Peyerékra is.)

„Tárgyilag“ Pfeifferista kritika az MKP kormányprogramjából.

„Nem vagyunk az oktalan kapitalizmus védői, de ridegen követett elveikért országunk mostani helyzetében nem lehet feláldozni az előnyöket sem.“

(Az okos kapitalizmust védik tehát Pfeifferék és annak előnyeit. Érthető, hiszen az oktalan kapitalizmus előnyeit eddig is ők élvezték.)

Kibujik a szög a zsákból. (Ellenzék, ugyanott).

„Kifogásolható a magánkezdemenyések szabadsága miatt az a pont, amelyben az MKP a havi jövedelem felső határát szabja meg“ (Mindenesetre kifogásolható, de csak azok részéről, akiknek havi jövedelme meghaladja a 3.000 forintot. A havi 200-400 forintosok bizonyára nem kifogásolják, csak ilyenek kevesen vannak Pfeifferéknel.)

KALAP ajándékok
Fehérneműk
Nyakkendők
WERNER-től
Piac-utca 53.

Nagy felhozatal, magas árak a debreceni piacon

Óriási felhozattal és legalább ugyanolyan nagy kereslettel indult a szombati hetipiace. A vásárlók nagy tömegben lepték el a piacot és egyformán vásároltak zöldséget és baromfit. Az Ella-burgonya ára valamivel olcsóbb lett, viszont a Gülbaba megtartotta 1.20 forintos árát. Olasz rózsaburgonyát láttunk egy forintért, míg az egészen apró krumplinak 50 fillér volt kilója.

A Konzum olesó hagymáját a közönség 10 óráig teljesen elkapkopta úgy, hogy újabb készletek felhozatalával kellett biztosítani a zavartalan kiszolgálást.

Mindenki örült a szép és jómódú árúnak. A baromfi-piacot csaknem teljesen felvásárolták, bár az árak elképesztően magasak voltak. Egy pár pulykáért 35 forintot, egy pár tyúkért 25-28 forintot, egy pár csirkéért 18-20 forintot kértek el. Lehetőtlenségnél is galambot is, ennek 3.50 volt párja. Belga húsnyulat 5 forintért árulták, a kisebb angolanyulak párja 7 forint volt.

A tojás változatlan áron, 75-80 fillérért szerepelt. Levesbe való tészta is árulták, ára egy kis pohárral 50 fillér volt. Gombát nem nagyon vásárolták, ennek kilója egy forintba került. A gyümölcspiacon a leg-

magasabb árat a szőlő érte el, mert az egészen nagyszemű csemegefajtákat 4.40-ért árulták kilónként. Ugyancsak emelkedett a fekete szőlőnek az ára is. Naponta egyre nagyobb tömegben került piacra a dió, mely fajtákra vajó tekintet nélkül 6 forint kilónként.

Szép nagy birsalmának az ára 3 forint míg az apróbbak 1.60 forintba kerülnek. Öszibarack ára minőségében képest szintén magas, igen silány minőségű 3 forint, valamivel jobb 6 forint kilónként. Még mindig nagy keresletnek örvend a dinnye, aminek ára változatlanul 40 fillér.

Árdrágító kereskedő

Az árfelelgyelet aktívan részt vesz a drágaság elleni harcban. Legutóbb Jámor Mihályné Bőszörményi-út 53. szám alatti fűszerkereskedőnél tették látogatást, akik a környékbeliek árrágításért bepanaszoltak. Két asszony vallomása alapján, akiket pénzzel ellátva az üzletbe küldtek vásárolni, megállapították, hogy a kereskedő a kenyeret és lisztet, valamint a piperezappant az előírtnál jóval magasabb áron hozza forgalomba és ezzel csalja meg a környéken lakó szegénysorsú dolgozókat. Az ügyet jegyzőkönyvbe vették és folytatásával az árfelelgyeletet bízták meg.

Ma nyitják meg a francia építészeti kiállítást

A magyar vidéki városok közül Debrecenben először mutatják be annak az építészeti kiállításnak az anyagát, amelyet francia hivatalos körök állítottak össze annak dokumentálás céljából, hogy az örökké élő, eleven francia szellemi művelődület erővel veszi ki a maga részét az újjáépítés nagy munkájából.

A francia építőművészetből sarjadt ki voltaképpen az egész európai építészeti a középkorban, de a modern építészeti mesterei is franciák voltak. Korszakalkotó felismerésük az acél és üveg alkalmazása az építészetben. Ennek is igen érdekes példái fogja bemutatni a kiállítás szemléltető formában.

A kiállítást ünnepélyesen ma délután 11 órakor nyitják meg. Belépődíj nincs, minden érdeklődőt szívesen látnak. A kiállítás egész héten nyitva naponta 10-3 óráig.

dern építészeti mesterei is franciák voltak. Korszakalkotó felismerésük az acél és üveg alkalmazása az építészetben. Ennek is igen érdekes példái fogja bemutatni a kiállítás szemléltető formában.

A kiállítást ünnepélyesen ma délután 11 órakor nyitják meg. Belépődíj nincs, minden érdeklődőt szívesen látnak. A kiállítás egész héten nyitva naponta 10-3 óráig.

Bokrétáünnepély a Déri-téren

Tegnap tartották meg bokrétáünnepélyüket a Nemzeti Bank és a város hozzájárulásával épített orosz legénységi laktanya építőmunkásai.

Miután a békeszerződés értelmében csak kevés számú orosz katonaság maradt Debrecenben, a parancsnokság kivonul a Nemzeti Bank épületéből és a most épült laktanyába mennek a hátramaradó alakulatok. Október 15-én lesz az épület átadása, s ekkor kezdődik a bombaszerű Nemzeti Banképület kijáratása, hogy helyet adjon a banktisztviselőknek, akik

jelenleg igen rossz lakásokban vannak.

Tóth Ferenc vezette az építkezést s a 65 építőmunkás az ünnepélyen egy napi díjat kapott prémiumként a bank igazgatóságától. Ménes János h. polgármester rövid beszédet tartott, hangoztatva, hogy a bank, mely eddig csak félelemmel töltötte el a dolgozó kisembereket millióit, most elérkezett oda, hogy hivatását betöltse és igazán a dolgozókat, a népbankja legyen.

A nagy tejszettel fogadott beszéd után az építőmunkások közös ebéden vettek részt.

December helyett szeptemberre készültek el Balmazújváros felméréstével

Lelkiismeretes munkát végez a debreceni Földhivatal

A napokban a debreceni telekkönyvi hivatalnak a földreform-juttatva földtekélezése terén végzett jó munkájáról, például szorgalmáról írunk. Most meglatogattunk egy másik, nem kevésbé fontos szervet az újgazdákknak: a Földhivatalt.

Dr. Szerdahelyi Ernő törvényszéki tanácsnok, a megyeházaán székelő Földhivatal vezetője elmondja — s vaskos földkönyvekkel, többkiló súlyú térképekerekkel rögtön bizonyítja is — hogy milyen nagy munkát végeztek el a földmérő mérnökök s az ő munkáik nyomán a Földhivatal.

Itt van például Balmazújváros: két szál mérnök mérte az újvárosi újgazdákknak a földet s a 25.368 katasztrális hold kimérésével december helyett szeptemberre készültek el.

A 297 oldalas kiosztási földkönyvet a Földhivatal hatágú személyzete éjjel-nappal csinálta: a lelkes kis nőgárda három éjszaka a hivatali helyiségben, egy-két összevont asztalon meg padon aludt néhány órát s az irodát csak reggel hagyták el egy félóra, míg kitaraktak. Igaz, hogy három nap alatt kész is lett a háromszázoldalas hatalmas munka.

Nincs is a Földhivatalnál res-

tancia: Egyek hiányzik még, ennek a kiostási tervzetét hétfőn fogja megkapni a hivatal, s Tiszecsege, ahol a felsőbb rendelkezés folytán numerikus felmérés van folyamatban. De azért a csegei újgazdák földjeinek telekkönyvezése is elkészül október 31-re... Azt is megtudjuk dr. Szerdahelyi Ernőtől, hogy Nádudvar — ahol szintén nagyon pontos, grafikus felmérés folyik — késni fog:

Itt 1948 március 15-én fogják kézhezkapni az újgazdák a telekkönyvi kivonatokat.

Viszont ennyi késedelem megéri azt, hogy végre lecsillapodnak a kedélyek. Remélhetőleg ennyi haszna csak lesz a késedelemnek. Megy tehát a munka a Földhivatalnál is. Ami hiba mutatkozik itt-ott, az legtöbb esetben onnan adódik, hogy legtöbbször már a felmérést végző mérnökök rossz adatokat kapnak. Néha csak kicsi a tévedés, de ahhoz elég, hogy a Földhivatal és a telekkönyvi hivatal lelkiismeretes, demokratikus gondolkozású tisztviselőinek fájjon a feje.

De még ezt is szívesen vállalják, csak hogy minél előbb hirtokba helyezhesse a magyar demokrácia az ősi jussost: a parasztságot.

Felhívás

A belügyminisztérium 315.500-1947. sz. alatt rendeletet adott ki a lakosság arcképes igazolvánnyal való ellátásáról. Tekintettel arra, hogy ehhez, valamint egyéb igazolványokhoz szükséges fényképek ügyében egyre több szőlőművelőről és jogtalan pénzfelvételeiről érkezett bejelentés a fényképész szakosztáshoz, az a következők közlésére kérte fel lapunkat:

A debreceni fényképészmesterek korszerűen és a jelenlegi fototechnika vívmányaival felszerelt műtermekben állnak, megrendelőik szolgálatára. Tehát a házró-házra járó és esetleges egyes fényképészmesterek megrendelőlapjait felmutató egyének szakmai képzettséggel nem rendelkező közönséges szőlőművelők, akik a hirtokukban levő blokkokhoz törvénytelen úton jutottak.

A most megjelent kormányrendelet ezeken a minden adófelvételi és a jelenlegi súlyos gazdasági helyzetben járó minden egyéb teherviselési kötelesség alól kibúvó embereket szigorúan bünteti, arról nem is szólva, hogy az esetleg velük dolgozó is súlyos büntetésnek teszi ki magát.

Ezért felkérünk mindenkit, hogy aki ilyen visszaélésről tudomást szerez, azt a legközelebbi fényképészmesterrel közölje, aki a törvényes intézkedéseket azonnal megteszi.

Kérjük az igen tisztelt közönségünket, hogy akinek bármilyen fotopari munkára, vagy fényképre van szüksége, keresse fel az alábbi fényképészmestereket. Debrecenben csak az alattiaknak van joguk fotopari munkát vállalni:

Bagdi István, Piac-u. 9., Bagóh Tivadarné, Piac-utca 67., Berzöki S., Piac-u. 38., Burg Foto, Piac-utca 40., Ferenczy Gyula, Szent Anna-u. 20., Gisser Gyula, Piac-u. 45., Hapák József, Kossuth-u. 11., Horváth István, Simonffy-u. 2., Jóna Julia, Vár-utca 11., Keller Árpád, Piac-utca 32., Perczell Miklósné, Szent Anna 10., Szipál Márton, Piac-utca 44., Szipál Margit, Csapó-utca 12., Tökés Ilona, Hatvan-utca 1.

Fizessen elő a „Néplap“-ra!

Tanítómese a citrom csodálatos pályafutásáról

Kezdetben vala a húsos, hatalmas, bőlevű és izletes citrom. Ennek pedig 40 és 60 fillér között mozgott az ára. És mindenki megvehette, mert bőség volt belőle az egész országban. A kánikulában az emberek citrombetegséget kaptak, mert mindenki azt ette, lévén igen olesó.

Egy szép napon arra ébredtünk, hogy nincs citrom. És jötték a találgatások. Nincs citrombehozatal, szabotálnak a citromgyárak, persze a kommunisták államosítani akarják a citromipart — mondogatták a jólétesültek. — Am nem sokára végeszakadt a rémhíreknek is, mert a citrom ismét megjelent. Igaz, hogy sárga, sárga bőre már barnás árnyalatúvá fonyadt, düzzadó alakjává ványadt lejt, de az ára már egy forint és húsz fillér volt. És ekkor kezdődött az igazi csoda. Nappal vala és a citrom ára magas volt. És lőn éjszaka — és ismét nappal és a citrom ára még magasabbra ugrott. És ahogy teltek-múltak a napok, a citrom ára elérte a két forintot. A kereskedések ládáiból fogytak a citromok és a mult héten az egyik igen jó humorú fűszeres 2.60-ra írta ki a citrom árát.

Eddig a mese. Okulásul pedig elsősorban a gazdasági rendőrség számára szolgálhat, a másik tanulságot azonban reméljük, ők fogják szolgáltatni azoknak az ártisztítóknak a számára, akik a fogyasztó közönség türelmét végtelemnek gondolják.

Egy gyomorhajós fogyasztó.

KERÉKPÁR VARRÓGÉP
alkatrészek
VILLAMOSSÁGI cikkek kaphatók
Varrógépet villanymotorral veszek
BLEIER HATVAN-U. 2

Tecmelők figyelmébe!
Mint kijelölt gyűjtőkereskedő a termékek vételét — adatszolgáltatás stb megkezdtük
Hortobágy Malom

KÖNYVELESI SZAKIRODA
Vörösmarty-utca 24. szám
Telefon: 117.
Tetőfedést
vállal jóányos áron
Tetőfedők Szövetkezete
HATVAN-ÚCCA 43

Gyermekmackó és kabátok,
meleg kötöttáru, **TEIRA PELENKA**
NEUWIRTH-től, Piac-U. 44. Fehérnemű készítés

Ujra el kell végezni az adóösszeírást Debrecenben

Debrecen az adókiivetés szempontjából igen hátrányos helyzetben van

A hároméves terv kezdetén az egész ország dolgozó népe türelmetlenül várta azokat a radikális adórendeleteket, amelyek segítségével a hároméves terv 6 milliárdos beruházása valósággá válik. A magyar kormány már kibocsátotta ezeket a rendeleteket: *jövedelemtöbblettadó, vagyonadésma és vagyonszaporulati adésma fizetési kötelezettséget előíró rendeletek* ezek, amelyek kétségtelenül egészen forradalmiak az eddigi összes adórendeletekhez viszonyítva. A rendelet egytől egyig úgy vannak megfogalmazva, hogy nem érgeenek kibúvót abban az esetben, ha a végrehajtás ugyanolyan szellemben történik, mint a rendelet megalkotása.

Ez a pont ahol nekünk, kommunistáknak be kell avatkoznunk. Sajnálatos, de letagadhatatlan, hogy adóhivatalaink egyáltalán nem állnak hivatásuk magaslatán. Elsősorban is, az adóhivatal vezetője idegenből ideszalasztott ember, a helyi viszonyokkal egyáltalán nem ismerős, de ezen túlmenően is a *vezetőállásban lévő pénzügyi tisztviselők legnagyobb része Vadsdy István és Vadsdy Kovács kinevelésűje*. Ezekről semmi sem áll tovább, mint a demokrácia szelleme, nem véletlen tehát, ha hivatali beosztásukban az adóztatás terén egyáltalán nem tudják kellőképpen ellátni feladatukat.

Nincs ellenőrizve az adózó

A kivetési eljárást ugyan az állami adóhivatal végzi, de az adatszolgáltatást a városi adóhivatalnak kell eszközölnie. A városi adóhivatal feladata lenne, hogy fényt derítse az adózó helyzetére, azonban az eddigi gyakorlatban lévő eljárás alapján ez lehetetlen volt.

A régi adóhivatali tisztviselőknek, de elsősorban az adóhivatal vezetőjének tisztában kell lenniük azzal, hogy *ami most az adóösszeírásnál folyt, jóformán egyenlő volt a nullával*. Egyrészt teljesen tapasztalatlan kisegítő munkások végezték az összeírást, ugyanakkor, amikor régi adóellenőrökkel főkönyvet másoltattak, másrészt pedig a kérdőív kitöltése képezte az adóbevallást, olyan kérdőív, melyen a névén és valóján kívül nem sok lényeges kérdés szerepelt.

Ha valóban biztosítani akarja a pénzügyi kormányzat a hároméves terv anyagi előfeltételeit, akkor az *egész adóösszeírást újra meg kell csinálni*. Új adóösszeírást szakemberek segítségével, mert a régi — tisztelt a kivételnek — nagyrészt hamis adatokat tartalmaz. Az új összeírást egy hónap alatt el lehet végezni és a késedelmet behozza az új összeírás nyomán elért eredmény. Természetesen egy ilyen összeírásnál élni kell az ország törvény adta jogokkal, elsősorban a környezet-tanulmányokkal és annak nyomán a látszatadóztatással. *A bevallás ellenőrzése elsőrendű követelmény*; erre eddig nagyon kevés gondot fordítottak. Szükséges az új összeírásnál olyan kérdőívek beállítását, melynek nyomán aztán az össze-

író képet alkothat magának az adózó vagyoni helyzetéről. Tudomásunk van sok olyan esetről, amikor a *fel bement az adóhivatalba és ott töltötte ki az összeíró*.

Hiányzik a környezettanulmány

Hogy mennyire döntő az összeírásnál a környezettanulmány, azt éppen a jövedelemtöbblettadó kivétele bizonyítja. Ha a városi adóhivatal valóban lelkiismeretesen szolgáltatót volna adatokat, akkor nem 197 egyenlő fizetett volna jövedelem többlettadó az elmúlt év utolsó öt hónapja után Debrecenben. Egészen bizonyos, hogy *meg lehetett volna adóztatni például azokat, akiknek 30 hold fekete föld van a tulajdonukban, de bizonyára több ezer forintnál a jövedelme olyan gazdának, akinek 6 lóva van, vagy olyan szabafogó-lakosának, aki autót tart*. Nem véletlen, hogy a nagygazdák birtoka a háború előtt több, mint 60 százaléki meg volt terhelve és ma már ezek mind felszabadultak. Gondos utánajárással az 197-es számot legalább ötszöröse lehetett volna felemelni, de akkor például *jövedelemtöbblettadót kellett volna kivetni arra a debreceni ügyvédre is, aki jölménő ügyvédi irodáján kívül 80 négyzetméternyi földet birtokol*. Az 1946 év utolsó öt hónapjára a kivetések már megértették. Ezt a kivetést sokan meguszták, de reméljük, hogy a következő kivetésnél már figyelembe vesznek más is, mint a bevallásokat. Figyelembe veszik például azt a *hangversenyrende-*

zót, aki egy estén 3000 forintot keresett és ezért a *vigalmi adón kívül egy fillért sem adott le az államnak*.

Még egy körülményre fel kell hívni az adóösszeírásokkal kapcsolatban az illetékesek figyelmét. Havi 150 fontos fizetéssel bíró emberekkel nem lehet eredményes összeírást végezteni. Az adóhivatali tisztviselők státusa és adóhivatali pótdíj bevezetése az igazságügyi vagy honvédségi pótdíj mintájára elkerülhetetlen.

Debrecen az adókiivetés szempontjából hallatlanul hátrányos helyzetben van Ha összehasonlítjuk Debrecen például Csepellel, tanulságos eredményre juthatunk. Utóbbi adófizetők szempontjából igen szegény, mint közület viszont az ország egyik leggazdagabb városa. Az elmúlt évben 5 új iskolát létesítettek, ami kétségtelenül a város gazlagságát bizonyítja. Ugyanakkor Debrecen adózás szempontjából gazdag és mint közület, a *20 évnyi költségvetésben 4.000.000 fontos hiánnyal szerepelt*. A hároméves tervnek az adózás terén is változtatásokat kell eredményezni és ezekre a változásokra úgy személyi, mint végrehajtási vonalon nagy szükség van.

Egymillió forint hitellel burgonyát és fát akar beszerezni Debrecen

Ménas János helyettes polgármester Budapesten a Gazdasági Főtanácsnál folytatott tárgyalásokat és egymillió forintos kölcsönt kért a város részére. Az egymillió forintból száz vagon burgonyát akarnak felvásárolni és elraktározni a téli hónapokra, továbbá 500 vagon fát.

Vas Zoltán a város kérését hajlandó támogatni és ígértett tett, hogy az egymillió forintot folya-

matosan kiutaltja Debrecennek. Szabó Kálmán polgármester tárgyalásokat folytatott Jugoszláviával 500 vagon fa Debrecenbe való szállítására és a tárgyalások eredményeképpen bejelentette, hogy a fa rendelkezésre áll, csupán a pénz hiányzik hozzá.

A város közzétett ügyosztálya viszont az MSZK-val tárgyal 250 vagon burgonya beszállításáról.

Vitriollal leöntötte szerelmesét egy 17 éves leány

Hosszabb ideje tartó viszonyt folytatott Gádoros Elemér Kútutcai lakos egy fiatalkorú, 17 éves lánnyal. Gádoros minden pénzét barátjára költötte, aki azonban az utóbbi időben egyre hidegebben fogadta heves udvarlását. Gádoros egy darabig próbálta ki-egyenlíteni a köztük közöti el-letet, de amikor egyik este szerelmesét egy idegen férfi karján látta moziba sietni, szakított vele.

A lány azonban úgy látszik, nem vette ilyen könnyen a dolgot, mert folyton ismételtette hisztérikus rohamaiban, hogy el-

csúfítja volt szerelmesét. Bosszúját végre is akarta hajtani, mert mikor egy társaságban találkozott, egy üveg vitriolt vágott a szeme közé.

— Most már mehatsz udvarolni! — kiabálta a megretent társaság előtt. A férfi azonban idejében lekapta a fejét, úgyhogy a vitriol csak a nyakát és karját érte, de így is súlyos égési sebeket szenvedett.

A dühöngő nő lefogták, s udvarlója meglette ellene a feljelentést.

Szemüveget VOITH látszerész
székhelyéből KOSSUTH-U. 2. (Városháza-épület)

SZÖVETET VÁGÓTÓL
Piac-u. 33., Széchenyi-u. sarok

Tanulságos történet egy arab közmondásról

Tulajdonképpen felesleges dolog Hewlett Johnsont, az egyik legnagyobb élő lelkipásztort megvédeni egy időszerű lapocska piszkálódásai ellen. Hogy mégis szót vesztegetünk a „Vasárnap” című havilap vérszegény elmefuttatására, két okból tesszük; egyrészt, azért, mert kellemetlenül érint, hogy a canterburyi érseki helynököt pártkülönbég nélkül nagy tisztelettel fogadó magyar sajtó hangjába éppen Debrecenből vegyült disszonáns szólam, másrészt azért, mert tisztában vagyunk vele, hogy ez távolról sem lehet a református egyház hivatalos álláspontja, hanem csak egy igazga, feltűnési viselkedésében szenvedő tollforgató bölcselkedése.

Hewlett Johnson délkelet-európai látogatása során nem egyik vagy másik politikai meghívására érkezett Magyarországra, hanem a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének vendége volt. Ezt mindenki nagyon jól tudja, csak a cikkíró becses figyelmét kerülte el ez a tény.

Még állat-zóbb az a mesterkedés, amellyel Hewlett Johnsont úgy akarja bedlítani, mint a magyarországi útját hazájában ellenszenvesnek tartják. Azt állítjuk, hogy a cikkíró nem vette magának azt a fura rádságot, hogy meg is hallgassa az érseki helynök délutáni beszédét. Ott ugyanis világosan elmondta, hogy az angol nép halad része nagy érdeklődéssel kíséri a magyar nép erőfeszítéseit az újjáépítés érdekében s nagyon örül annak a fejlődésnek, amit ezen a téren elért. Mint egyházi embernek, azt is nagyon jól kell tudnia a cikkírónak, hogy Johnsont szinte rajongó tisztelettel veszi körül az angol nép nagy többsége, az ipari dolgozók és szellemi munkások egyaránt. A nagytöbbség szolidáris álló néhány lapnak és a brit rádióknak persze nem rokonszenves Johnson személye. De ebből általánosítani

éppen olyan tévedés lenne, mint a „Vasárnap” nyelvtöredékeiből a debreceni reformátusok állásfoglalására következtetni. Ha a cikkíró a nagytöbbség rádióját összekeveri az angol néppel, ezzel csak önmagát leplezi le.

A legfelháborítóbb azonban a cikknek az a része, ahol azzal próbálja denuncálni az érseki helynököt, hogy Hitler sokszorgonyolódott a szovjetbarátságáról világszerte ismert angol pap személyével. Neki úgy látszik, nagyon tetszetek azok az idők, amikor ez a nagyzási hóbortban szenvedő kalandor felelőtlenül uszított nemcsak Johnson érseki helynök ellen, hanem minden igazi keresztényi eszme ellen is. Hitler förmérvényeit, mint támpontot használni olyan cselekedet, melyről jölnelvétségünk tiltja, hogy írásban kimondjuk véleményünket.

A Hitler-Horthy korszakkal kapcsolatban Révész püspök még 1945 májusában kijelentette: „Az egyháznak ezért a megtevesztéséért vállalnia kell a felelősséget és vezekelnie kell. Ezt az egyház meg is teszi. Mi ezt a kijelentést értjük az egyház hivatalos álláspontjának s nem a Hitler idező cikkíró mesterkedéseit.

Hogy ez a förmérvény mennyire nem fejezi ki az egyház álláspontját, azt sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a „Vasárnap” szeptemberi száma megemlíti, a felelős szerkesztő távolléte miatt e szám összeállításáért a társszerkesztő felel.

A református hívek különben már régen megadták a mellő választ akkor, amikor viharos lelkesedéssel ünnepezték az ősz fűjapot a kollégium udvarán. A cikkíró viszont nyilván jól ismeri a kutyáról és a karavánról szóló bölcs közmondást. Higgye el, hogy Johnson érsek karavánja egyenes úton halad az igazi evangéliumi kereszténység célja felé. —(Éter)

Kétszeresre emelkedett a tuberkulotikus megbetegedések száma

Debrecen város szeptember havi közigazgatási bizottságának ülésén dr. Hollóssy Andor (szil. főorvos) jelentésében beszámolt arról, hogy a tub. igen erősen szedi áldozatait Debrecenben. Az augusztus havi statisztika, amint azt annakidején a „Néplap” megírta, igen szomorú képet mutat.

Felkerestük dr. Hollóssy Andor szil. főorvos és nyilatkozatot kértünk tőle a tuberkulózis terjedésére és a jelenlegi helyzetre vonatkozóan. Dr. Hollóssy Andor válaszában kifejtette, hogy a tuberkulotikus megbetegedések száma ma a kétszeresét éri el.

1943-ban az ország területén 13.500 tuberkulotikus megbetegedésből származó elhalálozás történt, ma ez a szám több mint kétszeresre emelkedett. A tuberkulotikus fertőző megbetegedések száma 65.000-ról 140.000-re emelkedett. A debreceni statisztika csak viszonylag mutat javulást; tudniillik 1946-ban a statisztika szerint Debrecenben 136 egyén halt meg tüdőbajban, a háború utolsó évének 152 tuberkulotikus halálozásával szemben. Ez azonban csak viszonylagos javulás, mert a háború utolsó évében rengelegen elköltöztek Debrecenből és az előz-

ben meghaltak száma nem Debrecenben lett nyilvánlari. Ha számszerűleg kisebb is az elhalálozás itt Debrecenben, de a gyakorlatban több mint duplájára emelkedett. Ezt bizonyítja az is, hogy például az évben szeptember 1-ig 94 személy halt meg (bc-ben, szemben a múlt évi 136-tal). Ez a szám az év végére bizonyára a tavalyi fölé fog emelkedni.

A tuberkulotikus megbetegedések emelkedésének okaközismerten a szociális viszonyokban keresendő.

A tub. elleni védőoltások az elmúlt évben megkezdődtek, azonban le kellett állítani, mert a dán vöröskereszt országos szűrvizsgálatot végez és ezt zavarnák a rendszertelen elszigetelt oltások. Az egydéli megoldás: kijárni a dánoknál, hogy Hajdú vármegyét és Debrecen sortrendjégre előre-vegyék, éppen mert itt igen erősen fertőzött a lakosság. Ezáltal hamarabb kezdenék meg a védőoltásokat, ami feltétlenül eredményeket jelentene a tuberkulotikus elleni harc szempontjából.

Tankönyvek érkeztek
Debrecen, BOCSKI HATVAN UCCA 45 SZ.

Csajkamese

Talán tizennyolc éves lehettem, amikor a szolgálattevő először hájtotta a lábam elé hideg, alumínium testét. Nem volt már akkor sem új, horpadt volt és különböző jelek és kezdőbetűk össze-vissza-igazolta rajta eredményes szolgálati illejét. A füle mögött sárga-vöröses maradványa volt elrejtőzve, ami megusza a leszerelés inkvizíciós ellenőrzését. Valami nehéz undor fogott akkor el. Életem későbbi folyamán sokszor találkoztam vele, hol gömögtyű, hol téglá alakú formában. Megszámlálhatatlan fagyos és esős éjszakán vánszorogtam vele a legpuskaporosabb körülmények között a szakácsok felé (otthon íres tányérra meredt a család az-údo alatt), hogy belemérjék a menüt, mellyel erómet és életemet kívánta fenntartani a H. M. rendelkezés, hogy tirthető kondícióval fedezze testem az imperializmus érdekeit. Az az örmester, aki előtt huszonöt fekjűdöt kellett levágnom az orosz front mocsárában, mert a hóval elmosott csajkam nem ragyogott a szivárvány néhány általa elképzelt színében, napokkal ez előtt jött haza az orosz fogságból. Egy szemvillanás volt az egész találkozásunk, de láttam az arcán, hogy az egyébként igen primitív embernek az emlékező-képessége rendben van. Csipőjétől a válláig benne merevedett a keretlegények peckessége és analabéti-kus tekintetében ott gyűrődött a demokráciához való viszonya. Valami furcsa nyomás támadt bennem a látásra, valami nyomászó érzés, amit a megalázottság és alárendeltség hosszú ideig tartó állapota rögzített belém a csajkához való viszonyom éveit alatt. Megrázta tudatomban és nehéz élménygés-sel töltött el ez a találkozás.

En utódom a csajkát és a rendszert is, amely létrehozta. És megértem mindazokat, akik undorodnak tőle, ha mindjárt más megindokolásban is. De nem is a csajkán van itt a hangsúly. Nagyon jól tudjuk, hogy akik a csajkát az orosz mintugazdaságokkal kapcsolatban emlegetik, nem azért teszik, mert egy pillanatra is izgató és bánató őket, hogy miből eszik a paraszt, hanem azért teszik, hogy az épülő új világrend vénját szorongassák. A csajkamését azok hirdetik, akiknek a dolgozó nép csajkával vagy anélkül csak arra volt jó, hogy verejtékes munkájával bizossítsa számukra a porcelántálalokból való bőséges étkezés lehetőségét. Ez a társadalmi rend, ahogy most dramatisálni akarja a csajkát, éppen olyan könnyen tudott egy-egy állított csajkából legendát is csinálni a maga osztály-irodalmán keresztül. De az állított tudéjú, vagy megnyomorodott konvált sorsa már nem hatotta meg. Megterheltek vele a honszeretet és a hazafiság kétes számláját, amelynek ezeréves rubrikái fölött eljött a rovacsolás ideje.

POLGÁR GYULA.

Női kabátot VÁGÓTÓL
Piac-u. 33., Széchenyi-u. sarok

TÓTH gumi üzem

Javít, felújít mindenféle autót. és motoroképpárgumit szakszerűen, garanciával.
Miklós-ucca 7 sz.

Feláron dolgozik a sámsoni szövetkezeti kovácsműhely

Példásan működik a hajdúsámsoni Földműves Szövetkezet

Nem véletlen az, hogy Hajdúsámson községben az országgyűlési választások alkalmával a Magyar Kommunista Párt szavazatok 50 százalékát kapta meg. Ebben a községben jó munkájukról ismerik a kommunisztákat és mint a választások mutatják, mellyük is állott a község szavazóinak fele.

Hajdúsámsonban erős a Kommunista Párt, tehát van erős és példásan működő Földműves Szövetkezet.

Hajdúsámsonban a Földműves Szövetkezetet 1946. év őszén alakították meg. Az elhagyott mezőgazdasági gépeket a Földműves Szövetkezet kijavította és most a szövetkezeti tagok rendelkezésére áll. Ezzel a hajdúsámsoni Földműves Szövetkezet megmenti a kisembereket a kiuzsorázástól.

A Földműves Szövetkezet kiállított Hajdúsámsonban egy szövetkezeti kovácsműhelyt. Ebben a kovácsműhelyben a Földműves Szövetkezetnek tagjai, meglegelőn régi kisbirtokosok, emennyiben a szövetkezetnek tagjai meglegelőn **oleső áron javíthatják ki mezőgazdasági eszközeiket, — kezdve a szekérszajától a lópatkólásig.**

Hajdúsámsonban a kovácsműhely felállítása előtt 560 forintot kértek egy új szekér bevásárlásáért. Ezt a munkát most a Földműves Szövetkezet kovácsműhelyében 260 forintért végzik el. De hasonló az árkülönbözet a többi munkálatoknál is.

A hajdúsámsoni Földműves Szövetkezet fíradhatatlan igazgatósága, élén B. Szabó József és Barna Imre elvtársakkal, nem akar-nak megállni a megkezdett úton. Ők is megalkották a maguk hároméves tervét: kalapácsos daráló felállítása, amelyel a számlások befejezése után a Szövetkezet traktora fog hajtani.

Ilyen kezdési stádiumában is már kibontakozik előttünk egy nem sokára virágzó kis falusi földműves Szövetkezet körvonala. A sámsoni dolgozók tudják jól, ki dolgozik értük önzetlenül és

ezt az önzetlent, jól végzett munkát díszéri az az 1810 kommunista szavazat, amit a Magyar Kommunista Párt augusztus 31-én ebben a községben kapott.

A többi pártok összesen nem kaptak ennyit...

Közvilágítást és útjavítást kér a Szotyori-telep

A Szotyori-telep lakosságának a felszabadulás óta komoly gondot okoz a sötétség beállta után az utcán való közlekedés. Az utcai közvilágítás teljesen ép, a hálózatot rendbehozták, de égők nincsenek és így az est beálltával **koromsötétség honol az utcákon.** A Szotyori-utca gyalogjárói járhatatlanok, a két oldalán három méter mély árkok szegélyezik, amelyekben megáll a víz és ez nemcsak éjjel, de nappal is veszélyezteti a telep lakói, elsősorban a sok gyerek életét.

A Magyar Kommunista Párt most alakította meg a Szotyori-telepi pártszervezetet és azonnal beadvánnyal fordult a városi tanácshoz, erélyesen kérte az **utak sürgős, még az esős idő beállta előtt rendbehozását és az utcai közvilágítás haladéktalan bekapcsolását.**

A Kommunista Párt mindig sikra szállt a külsőségek lakóinak érdekében és most csak ed-

Kelmefestés, vegytisztítás
NAGY-nál
Halköz A. Széchenyi-u. 50.

Újból megnyílik Debrecenben a Képzőművészeti Szabadiskola

Debrecen város Szabadművelődési Felügyelőségének kezdeményezésére az idén újból megnyitja kapuit a Képzőművészeti Szabadiskola. **Asztalos Sándor dr.** kultúr-tanácsnok nagyszabású tervet dolgozott ki az iskola tervszerű fejlesztésére. Ennek lebonyolításával dr. **Tóth Ervin** művész-történészt, az ismert rádióelőadót és művészeti író-t bízta meg. Az előadók a következők: **Tamás Ervin**, alakrajz, **Menyhárt József**, grafikus-festőművész, a grafika, **Debreczeni Tivadar**, a kiváló

szobrászművész az érem-, plakett- és kerekplasztika, **Tóth Ervin dr.** pedig az esztétika, fejlődéstörténet és művészettörténet tárgykörében. Az iskola céljának megfelelően, nyilván nem képzőművészeket akar nevelni, ez nem is lehet célja. Még a szakemberek közül is sokan félreértették annak néhány képzőművészeti szabadiskolának a célját, amelyek eddig értelmesen működtek fejtek ki. A szabadiskola nem kontárművészetet akar és nem akar versenyre kelni komoly szakiskolákkal, hanem elméleti és gyakorlati úton, neves művészek irányításával, elsősorban a társadalom ízlését igyekszik elmélyíteni, helyes irányba fejleszteni. Minderre most Debrecenben ismét lehetőség nyílik, a hallgatóknak a délutáni és esti órákban modellek állnak rendelkezésre, munkájukat pedig szakemberek irányítják.

A tanfolyam két részre, egy őszi és egy tavaszi kurzusra tagozódik. Az őszi tanfolyam **október 1-től december 15-ig tart**, a tavaszi **áprilistól júliusig**, az Ipariskola erre a célra kijelölt termeiben. A szobrászok **Debreczeni Tivadar** műtermében dolgoznak, ahol minden eszköz rendelkezésükre áll. **Tóth Ervin dr.** művészettörténeti előadásait a Déri-Muzeum nagytértermében tartja, vetített képeket, a nagyközönség bevonásával. A tanfolyam látogatása **ingyenes**, a beiratási díj a tanfolyam első részére 10 forint. Jelentkezni lehet **szeptember 28-29-30-án** az Ipariskolában, Burgondia-utca 1. I. emelet délután 4-6 óráig, továbbá a megnyitás napján. A tanfolyamot **dr. Asztalos Sándor kultúr-tanácsnok** nyitja meg október 1-én. A hallgatók látogatási bizonyítványt is kapnak, a végzett munkáról pedig decemberben és júniusban kiállítás keretében számolnak be a Déri-Muzeumban. A tanfolyamra bárki jelentkezhet, aki közösséget érez a képzőművészettel.

MNDSZ

A héten a következő helyeken tartunk nőnapokat: **Belyáros** esztétikák délután 4 óra: **Óz Józsefné: Kerekkestelep** szerda 5 ó: dr. Csernik Józsefné; **Klinika** hétfő 4 ó: dr. Farneth Bólané; **Nyulas** kedd 5 ó: Bartha Ferencné; **Rákostelep** kedd 5 ó: Csendes Jánosné; **Rókanátelep** szerda 5 ó: dr. Juhász Gézané; **Szabadságtelep** szerda 5 ó: Földes Vilmosné, dr. Jakabinyi Bólané; **Tégláskert** szerda 6 ó: Hajdu Róza; **Vagongyár** esztétikák 5 ó: dr. Jód Istvánné; **Wolffkatelep** szerda 5 ó: Bartha Ferencné; **Gerebnytelep** esztétikák 6 ó: dr. Juhász Gézané.

Az MNDSZ október 1-i kezdetű esuhétfődologzó tanfolyamot rendez. Szandá, óv. kosár pohártartó művészi elkészítésére tanítja meg a tanfolyamvezető a jelentkezőket. Jelentkezéseket mindennap délelőtt 9-12 óráig eljegy-ez az MNDSZ központi szervezete, Piac-utca 59. I. emelet. A létszám be-telte után további jelentkezéseket nem fogadnak el. Az ötetes tanfolyam részvételi díja öt forint.

Debrecen és a haladás

Írta: Varga Imre

4. Csokonai

Felcikornyázott szobra nem véletlenül áll kívül a Kollégium épületén, s jogosan néz vissza vadozóan a régi falakra: akik odatették szobrát jól tudták miért nem a falak közt a helye. Debrecenben mindenki tud róla valamit, de igazi forradalmás jelentőségét azok sem ismerik, akik vidéki önképzőkörökét róla merték elnevezni évtizedeken át. Jelentősége csak mostani évek-inkben világosodik meg egyre tisztábban.

Ez az eleven ifjú csakugyan nehezen mozoghatott Debrecen akkor már sűrűsödő levegőjében. De hozzáteljük: az országban is. A város haladó ereje szinte benne összpontosult, de hol volt már akkor a közösségi együttfejlődés! Hogy a kollégiumból kicsapták, és azért csapták ki: tisztán mutatja, hogy ő féltette, az újítón a szakas-jogú csoportosított hagyomány dia-dalmaskodott. Akár az országból is kicsaphatták volna! A fejlődés pillanatnyi helyzetében az ő friss, népi műveltség-mohóága teljesen szokatlan, idegen, lázadó forradalmiság volt abban a magát állandónak, legalábbis Isten kegyelméből létezőnek érző társadalomban. Akkor szomszóság élt benne eszmék, szépségek, népek, kultúrák iránt, hogy az egymaga szembefordulás volt a nemesi Magyarországgal.

Pedig maga sem sejtett erről. Ű nyuzodan írta ódait érdemes és

érdemtelen honi főnemesekre, s egyéb lényegtelen emberekre az isteneket földrehozó pátosszal: szája körül mégis ottérezzük akaratlan mosolyát; mennyivel több vagyok ezeknél! Az eszmélés volt benne friss. Ahogy a nép fia a világba kerül: szétnéz s rögvést otthon mozog benne, úgy járkált ő végig tantermekben, grófi fogadószobákban, borbafulladó dunántúli nemesi kúriákban — és versek százain. Olyan volt, mint a nép: két kézzel adta mindenét. Amit agyába megszerzett, azt rögtön továbbadta. Közösségi ember volt s minden közügy szá-mára.

Igaz: a felvilágosodás eszméi csak csak mint eszmék érdekeltek, és a szabad, művelt világpolgár igényét támasztották fel benne; igaz: a francia forradalom véres aratása ellen tiltakozott, és a társadalmi felépítménybe vetett hile rendíthetetlen volt; igaz: „mind az emberiség kertjébe sietünk” utópisztikus és naív eszméjét szorította keblébe, sőt az is igaz: nem volt meg benne a földesurat botoszó Lúdas Matyi heve, de ő volt az, aki felhorkant: „Hát csak kanásznak termett a somogysági paraszt?” Ű volt az, aki elmondatta a Tempefői egyik neveléses hőseivel:

„A paraszt egész nap húzza ám a kaszát. Mégis alig kaphat egy vagy két cecaracárt!”

Ű volt az, aki még kollégiumi tartózkodása idején szerzett Békégerhárcában a magyar feudális-mus véres és gúnyos szatiráját, is elkészítette. Mert ilyeneket merészelt írni a földesurakra: „Most már a parton heverész Elynyűt kö-vér hasával; Mellyet sok jobbágyok zsírja, Hízlaht, mint Klimius írja, Sok magyar földesurról” vagy „Mert a te templomdba is A magyar nemeseknél Alig lehet kapni ma is Egyebet egereknél. Még a szent Musáknak rakott Egy két templomba se lakott S lakik egyéb egernél”, sőt: „Nálunk is vagynak oyanak, Kik nagyszájuk s tudatlanok, Csak hasokat hizlalják.”

Ű volt az, aki ilyenféleképpen fakadt volt ki gyakran: „Hogy az a sok szugori Veszne mind anyja kinyjába”, és „Az, enyim”, a tied mennyi lármát szűie, Miolta a mi-énk nevezet elítélte.”

Világpolgári érzése, szabadság-szer-relete gyűlölte meg vele a hatal-maskodókat, a kizsákmányolókat. Menyire vág és gyilkol gúnya:

„Te vagy még egyedül, óh arany holdvilág, Melyed árendába nem ad még a világ. Te vagy még élető levegő! amelyen Indsonéri duktus nem járt semmi helyen...”

Ember az embertelenségben Csokonai, embervolta gyűlölte meg vele a francia forradalomból kinőtt Napóleon imperialista hadjáratait. De nemcsak ez ellen az imperializ-mus ellen volt bátor, a német szel-lemi térbődfítés is epés kifakadá-sokra ismerli.

„Oly országba mért nem megyünk, Hol nincs despoza...”

Hagyjuk el örökre E rab határt, Szálljunk oly örökre, Hol német nem jár!”

Ha társadalmilag az embert, az egész emberiséget akarta jobbitani, ez az őszinteség és lekésedés a teljes emberi felszabadítás, a minden konvenciótól való elszakadás felé is irányította: a férfi és nő egészséges viszonylása, a szerelem összes állomá-sai emberek és szépek. Haladás, igen, továbblépés az, vakmerően és őszintén — gondoljunk csak a mord, vaskalapos kálmivista fegyvelemre, és a Kollégiumból kirekesztett szoborra is. Így járhatott el a természetes, de korában megdö-bentő költői és emberi szabadság-gondolatára:

„A tiszta természet metszé be Áldott kezével e szabad Törvényt az emberek szívébe: Hogy ami tetszik, az szabad”.

Csokonai merőben új életformát teremtet, s ezért lett „honjában legbujdosóbb magyar”. Hazája és városa közvéleményétől később is ugyanolyan sorsot nyert volna, a nép, melyből jött, s mellyel együtt-élt: ismerte és csodálta. Petőfi nél-küle nem úgy lett volna Petőfi, ahogy lett, s Ady is őt látta benne. Ű maga a 20. század után sóvárgott, s mi huszadik századiak tudjuk: mit köszönhetünk végső fokozat az ő éber szemének s bátor álomnak.

Bővitse ki a Hitelbank a debreceni üzemeit!

A Hitelbank Salétrom-utcai Hajlított Bútorgyárát el sem lehetne tévesztetni: ennyi romfallal égnék meredő épület nem is igen van a környéken. De a gyár udvarán és bent, az üzem belsejében javában folyik a munka, zúgnak-zakatoznak a banki üzem gépei s vagy 90 munkás töri feztülését magát, hogy túldolgozza a munkanormát és egy-két forinttal megoldhassa a bérért.

A legnagyobb nehézséget továbbra is az okozza — mondja Réti István ÜB-elnök —, hogy nincs elég férőhelyünk.

Valóban, csak szét kell egy kicsit nézni a gyár munkatermeiben, az emeleteken, meg a kényszermegoldásként műhelyeknek berendezett volt légoltalmi pincékben, s az ember könnyen megállapíthatja:

Itt zsúfoltság van, amelyen azonnali építkezéssel, illetve bővítéssel lehet csak segíteni.

Kovács István művezető kalauzol végig az üzemen, melyben példás termelési munkamegosztás folyik: úgy kapcsolódik itt az egyik műhely és azon belül az egyik gép, az egyik szerszám és munkás munkája a másikéhoz, mint láncszem a láncszemhez.

— Mondanom sem kell — jegyzi meg kísérőm —, hogy 1945 április 13-án, amikor vagy nyolc-tizen először álltunk neki a munkának, nem így festett a gyár. De

a munkások példás igyekezetét és szorgalmát egy-két év alatt tűrhető helyzetet teremtett.

Igen, ennek mindenfelé látszik a nyoma: akár az egyik léghőalmi pincében helyet kapott csőeszterga-műhelyt nézzük, ahonnan napi 1000—1200 darab nyersidolgozású székfű kerül ki, akár a földszinti műhelyben felhalmozott vasúti megvilamos-fogantyúkat.

El sem hinnénk, mikor kényelmesen elnyújtózkodunk egy leggyeserűbb székben is, hogy annak egyetlen lába csak a nyers megmunkálás alkalmával — fényezés, összeállítás nélkül — hét kézen, gépen és szerszámon megy keresztül.

Zúgnak a lengőfűrészek, körfűrészek s bőven hull a verejték is a munkásokról, különösen a szűrő-kamrákban sürgölődő emberekről: 60—90 fokos hőség van ezekben a kis, rácos padozatú cellákban s ahogy belépünk, megcsap nemcsak a pókoki hőség, hanem az a csípős, átható szag is, melyet a nedves és most hirtelen száradásra kényszerített fanyag okoz. Jó szervezet, tüdő kell ahhoz, hogy ilyen helyen órák-hosszat tartózkodjék valaki.

Az enyvezésnél az öreg Pásztor bácsi, meg Tar Jósikát találjuk. Így nevezi őket legalább is kísérőm, ekifől kórszótánk közben azt is megtudom, hogy

a háború előtt több mint ezer székfazonja volt a Hajlított Bútorgyárnak, mely akkor nagy exportőr is bonyolított le.

Remélhetőleg ez az idő is hamarosan eljön, legalább is ha mindenki úgy dolgozik, mint Seprényi elvtárs a csiszolóban, fent az emeleten. Ahogy a hivatalos fizetési jegyzékből kitétnék: 159, 156, 153, 157 százalékos munkateljesítményei vannak, vagyis rendszeresen több, mint 50 százalékkal haladja túl a munkanormát. Mióta porszívógépek vannak felállítva a csiszológépekhez, jobban megy a munka.

Akad több jogos helyi sérelem is az üzem területéről: baj van a WC-vel nincs mosdó. A multhan

fürdő is volt, most már ezzel sem kellene várni tovább.

A villanygyárral szembenlévő Közraktárban — melyet csak bérel a Hitelbank — a Salétrom-utcai gyárból idezárlított

félkész áruk végleges formába öltöztetése, fényezése folyik.

Itt főleg asszonyok dolgoznak, bár nem kell orvosszakértőnek sem lenni ahhoz, hogy megállapítsuk: nem asszonyoknak való munka megy itt sem.

Érdekes dolgot tudunk meg a Közraktárban: a Hitelbank 40.000 forintot fog költeni a télen ennek a fűtésére: kazános gőzfűtés lesz. Nem célszerűbb lenne — s ezt nemcsak mi kérdezzük a Hitel-

bank urától, hanem az üzemeikben dolgozók is —, ha ezt a 40.000 forintot, esetleg kicsit megoldva, a Salétrom-utcai üzem romépületeinek felépítésére s így a tulajdonképpeni gyár bővítésére fordítanák? Akkor nem lenne szükség a Közraktárra sem, melynek igénybevétele ugyanis csak szükségmegoldás.

Ez a vélemény a postakerti üzemben is, ahol más bútordarabokat, szekrényeket, asztalokat, fotelket gyártanak. Amint Ihász János ÜB-elnöktől megtudjuk, a hatvanas munkáslétszámból mintegy 15 a nő. De lennének állandóan további jelentkezők a nehéz, nagy figyelmet és jó idegeket kívánó munkára.

Némelyik munkás nyíltan ki is mondja: várja nagyon az államosítást. Ami, késik, nem múlik...

Ha a kultuszminisztérium is úgy akarja

Karácsonyra kész lesz a Fazekas Általános Iskola új épülete a huszárlaktanyában

A volt huszárlaktanya hatalmas sárga kötőbnye teljes hosszában elfoglalja a Nyugati-utca páratlan oldalát a Széna-térről a Széchenyi-utcáig. Csupaszt falú, ablaktalan szobák között itt-ott emberi lakások is látszanak, szűkséglakások ahol a város hajléktalanjainak egy része utcahoz megmagát. A Széchenyi-utcahoz közlelő földszintes utcai épületrész, a volt legénységi szállás van kijelölve arra a célra, hogy a Fazekas Mihály általános iskolát elhelyezzék benne.

Az épület belsejében kömvés munkát végeznek. Megtudjuk tőle, hogy az épület rendbehozására 100 ezer forint kiutalását igényli

a kultuszminisztérium. Ennek egy részét, 22.000 forintot már megkaptak

s ebből kezdtek hozzá a munkálatokhoz. Az első teendő az altszilai akas megépítése.

Az altszilai lakás azért fontos, mert a bennlakó altszinek jobban módjában lesz vigyázni a rendbehozott épületrészre. A huszárlaktanyát ugyanis egyesek Csáky-szállásnak írták s éjszakaiként ügyszólván állandóan hordják a még megmaradt faalkatrészeket, fesszettek le a szobák faláról a csempeket s okoznak további károkat a már amúgy is mérhetetlen kárt szenvedett épületnek.

Nincs biztosítva a túlkiadás

A kultuszminisztérium ígérete adott rá, hogy mihelyt módjában lesz, egyeztetve ualja ki a hátralévő 78.000 forintos összeget. Vállalatba adni a munkálatokat ugyanis részletekben nem igen lehet. Nagy baj az is, hogy annak idején, mikor az épület rendbehozására kalkulációt kértek, megállapították, hogy száz-ezer forintból az épület rendbehozható. Közben azonban

a nyersanyagárak emelkedtek s így most már további 25—30 ezer forintra lenne szükség.

Az iskolaigazgatóság már járt a minisztériumban, hogy a kiutalt összeg felemelését kérje, ez elől azonban egyelőre elzárkóztak. Azt a választ kapták, hogy kérjenek hozzájárulást a városól. A város azonban nem is felelhetett mást, mint azt, hogy amúgy is óriási mértékben deficités költségvetésébe képtelen újabb összeget beleszorítani.

— Pillanatnyilag az a helyzet — mondja Kassai igazgató, — hogy október elejére talán kész leszünk a lakás padlózatával és festésével. Ezzel felszabadul az a terem, amelyben az altszint jelenleg meghúzza magát s az egyik osztály már is áttelepítettük ide.

Internátus kellene az iskola mellé

Az elmúlt héten több tehetségtanyai gyereket akartak beírni a Fazekas általános iskolába. A tervazonban megbukott azért, mert a gyerekeket nem tudták elhelyezni sehová lakásra. A debreceni népi kollégiumok túlszűfoltak,

oda 10—11 éves gyermekeket különben sem igen vesznek fel. Az iskola pedig annál sokkal szegényebb, sem hogy arra tudna gondolni, hogy internátus létesítésen

még az iskola karbantartására sem nagyon futja.

Ezzel szemben a felekezeti iskolák a beszédelt tandíjából rendbehozhatják és állandóan javíthatják épületeiket, internátust tarthának fenn. Természetes, hogy a szülők ilyen körülmények között nem szívesen adják gyermekeiket állami iskolákba.

Ez nemcsak a Fazekas általános iskolának, hanem valamennyi állami iskolának súlyos problémája. Az államnak feltétlenül meg kell találnia a segítés módjait, ha nem akarja, hogy iskolái elszorvadjanak.

Végigjárjuk a tanteremnek kijelölt épületeket. Több helyen átlétrék a falat, másutt befelazták az ajtókat, hogy a tanítás céljaira alkalmassá tegyék a termeket. Ma még pusztlak és kopárak a falak s a szél piszkos, szürke homokot sodor be a poros Nyugati-utcáról. De reméljük, hogy karácsony után már gyerekek zajától lesz hangos.

A hely szimbólikus jelentőségű. Ott, ahol négy esztendővel ezelőtt az imperialista háborúra nevelték a katonákat, ozenitül tudományra, egymás megbecsülésére

és a népek közti megértésre fogják nevelni a fiatal nemzedéket.

Egy forint a patkány és egyéb furcsaságok a zsidogón

Tegyünk egy kórszót a debreceni zsidóvárosban és rájövünk, hogy sokan vannak, akik megélhetésükre eredeti ötleteket kamafozlatnak. Azokat a foglalkozási ágakat, amit kiirt látni, egy szak-szervezet könyvében sem lehet fel-fedezni, de azokat, akik ezt az ipart űzik, már annál jobban fel-lehet ismerni: pár hónappal ezelőtt jömlenő zsebarudjuk volt (tűzköböl), meg csempészet papirból. Régi ismerősöm az a jóképű köpcös bácsi is, aki hajdan tűzköveket árult a sarkon s most a sokadalomban fedezem fel jó-kedvű zsíros mosolyát. Valami dobozok vannak mellette, kis

szelvénylásokkal a tetején.

— Jobb ez a tűzkönel — súgja bizalmasan —, ma már lépten-nyomon figyelik az embert. Pesten is sokan foglalkoznak ilyesmivel — int a skatulyák felé.

Kissé bizalmasan lettem, mert az erős illat, ami a dobozokból kiszállt, ugyancsak csavarta az orromat. Egyszeriben megoldódik a rejtély, amint Gáspár bácsi felnyitja az egyik doboz tetejét.

Görények pislognak vakán a napfényben a skahulyák feje kén.

— Ezzel nem versenyezhet a legjobb patkánymereg sem — mondja büszkén az öreg. — Többször utána megy a legszűkebb patkánylyukba is a garázdálkodó állatoknak — vergeti meg az egyik barna jószág nyakát. — Az adta az ötletet, hogy az újságok állandóan írtak a patkányok elszaporodásáról. Két hónapig tartott, amíg beidomítottam. Voltunk már több helyen is, egy kifejejt patkány n'akonepéséért 1 forintot fizetnek.

Néhány lépéssel arrébb megállít a tolongás.

— Egy ember a lábával képefest — lelkesedik egy gyerek mellett. Valóban egy földbeszűrt tábla mellett, melyen a

„Lábbal festő művész“

fejját ékeskedik földre fektetett vásznon, lábával pingál vonalakat egy ószes hajú ember. Nem idevaló, ez látszik a beszédéből. Egy képet 10—20 forintért boesát áruba. Beszélgetés közben öszintén megvallja a „művész“, hogy mindössze pár képet tanult meg lábbal festeni, azért sűrűn kell váltogatni a városokat, hogy megéljen. Jövőre már külföldi „tanulmányutat“ is tervez, mert mint mondja, itthon esetleg munkára fognak, az pedig ... — úgy húzza száját, mintha savanyú almába harapott volna. — Lejárt a szép csavargások kora — mondja bánatosan —, ezek a kommunis-ták mindenkit dolgoztatni akar-nak.

Könnyűműségünk odáig ragad, hogy zsákba macskákat veszünk. Ezer boríték van a dobozban az asztalon s állítólag az egyikben 100 forint, öt másikban meg 10—10 forint van. Maga kárán tanul az ember, mert a 100 forintot egyikünk sem nyerte meg. Csak az vigasztalt meg kissé, hogy a többiek sem jártak jobban. Péltre-hívtam a gyantusképi suhancot, de a bizalmas beszélgetés alatt is égre-földre esküdött, hogy a borítékban van a százas.

Csak azt nem volt hajlandó megmutatni, hogy melyikben.

A legnagyobb sikere kétségtelesen a sváboknak volt. A terebélyes asszonyosság, a svábok tulajdonos elárulja, hogy egy regényben olvasott ilyesmiről, tehát az ötlet nem egészen eredeti.

Nyolc kis vályú húzódik az asztal hosszában, mindegyikben egy fekete svábogár gunnyaszt.

Fehér szám van a bogarak há-tára ragasztva fogadni lehet rájuk, mint a löversenyen. Túlfeszített irtalmú minden verseny, szinte letapoosák egymást az emberek. Ritka látványosság, az biztos. A versenynek azonban váratlanul vége szakad, mert egy szurkoló bottal ösztökéli az egyik bogarat. Míg azt megverik, a játék szünetel.

Ütközben azon gondolkodom, hogy pár hónap múlva talán végképp eltűnnek ezek a kóklerek, mert az újjépülő ország csak a becsületes dolgozók hazája lesz.

KISS ANTAL

BALLON- és ESŐKABÁT VÁGÓTÓL
Piac-u. 33., Széchenyi-u. sarok

800 hadifogoly jött Máramarosszigetről

Szombaton este 800 fővel hadifogolyosztrélyné érkezett Debrecenbe. A foglyok Máramarossziget felől jöttek a következők összetételében: 32 tiszt, 110 tiszt-helyettes, 512 legénység, 6 munkaszolgálatos, 101 nő és 69 polgári személy. Előzetes értesítés szerint a késő esti órákban újabb hadifogolyosztrélyné érkezése várható.

Uj könyvek

„ATHENAEUM” ZSEBKÖNYVEK

Az „Athenaeum” irodalmi és nyomdai részvénysége új könyvsorozatot bocsátott ki. Örömmel üdvözljük ezt a sorozatot, mely olcsón és népszerű formában komoly irodalmi és ismeretterjesztő anyagot bocsát a dolgozó társadalom rendelkezésére. Hogy mindenki számára hozzáférhetővé tegyék, nagy példányszámban és tömött szedéssel hozták forgalomba s így anélkül, hogy irodalmi értékükből vesztek volna, egészen olcsón sikerült őket kihozni, egyenként 3-3.80-as árkban.

A sorozatban eddig nyolc könyv jelent meg. A modern irodalom nagy halottjait Gorkij képviseli a Nemzeti Színházban átütő sikert aratott „Jegor Bulicsov és a többiek” című darabjával és Möriz Zeigmond a „Ludas Matyi” átdolgozásával. Két útkönyv, az angol J. B. Priestley: „Oroszországi utazás” és az orosz Ilja Ehrenburg: „Amerikában”-je érdekes összehasonlításokra ad lehetőséget. Igaztalan érdekes F. D. Rooseveltnek, Amerika nagy elnökének „Amerika útja” és Sir Stafford Crippsnak, az ismert brit politikusnak „Korszerű demokrácia” című írása. Illés Béla, a szovjet hadseregben szolgáló magyar író drámai sorokban fedi fel a szovjetmunkásság hősi küzdelmét a „Tűz Moszkva alatt”-ban. A sorozatot Palócz Gyula: „Élet és egészség” c. könyve egészíti ki.

PEARL BUCK: „AZ IGÉRET”

Pearl Buck legújabb regénye, „Az ígért” egy be nem váltott ígéretéről szól, de mint regény, sokkal többet nyújt, mint amennyit ígér. Témája nagyrészt eltér eddigi műveitől, mert a legközelebbi múlt Kinájába vezet bennünket. Szerelmeiről szól, amely egy modern nevelő, előkelő származású kínai lány és egy egyszerű, de ösztönösen felfelé törekvő katona között szövődik. A háttér a burmai harcok viharos, erősen tragikus hónapjai. Pearl Buck olyan csodálatos műveléssel és olyan egyszerűséggel rajzolja meg a lelki folyamatot, amely kétségkívül a világ-irodalom jellesei között biztos helyet szerez.

A könyv a Dante kiadásában jelent meg.

DEAK ZOLTÁN: „EGYETLEN SZEREP”

Deák Zoltán regénye vidéki városban játszódik, de aki azt hiszi, hogy a magyar vidék számos regényéből ismert sablonos képet kapja, az a legkelemben csalódik. A regény témája a fiatal, harmadrangú kis színész és az öregedő férfi szerelme. A történet háttér a vidéki kisváros a maga különösen rajzolt alakjaival, a törtéttel, a káros intrikusokkal, színészekkel, az újságróval, aki a regény harmadik főalakja, mert tőle tudjuk meg a szerelmi történet kifejlődését, fordulatait, az ő rendkívül szellemes fanyar, részben felsőbbbűbes kommentárjai ismertetik a pillanatig sem lelkedő érdekességű eseményeket.

Óvári János úriszabóságát a püspöki palotában megnyitotta. Bejárati kapu-utca és a II. számú kapu

Népi kollégisták honfoglalása a Pavillon-laktanyában

Kettő elől — kettő hátul; négyen baktalunk a Pavillon-laktanya felé. Négy fiatal fiú. Csokonai-kollégisták. Az első kettő egy nagy kondért cipel, óvatosan, mintha tojáson lépkedne. Visszük a vacsorát a fiúknak; pár napja így hordjuk nekik az ennivalót, mert kőfele lakunk s csak egy konyhánk van. Kőfele költözünk: a túlzóultság kőnsztereft erre.

Örömmel szemléltetjük a hatalmas épületet s felszabadultán sóhajtok: itt már nem fogunk úgy szorongani.

Pár hét múlva már csak rossz álom lesz az összetolt kő ágy, melyen három-négyen szorongunk, az emeletes ágyak, melyek állandóan a lezakadással fenyegetnek

s a földön körbe rakott szalmazsákok, vagy csak éppen pokrokok.

Diadalként fogadnak a jöttvággyal hozzálatnak az evéshez. Közben lelkesen magyarázzák, hogy milyen jó lesz itt a Pavillonban. Ez a szoba jó nagy; egyelőre ugyan még itt alszanak, mert más tiszta szoba még nincs, de később, ha majd rendbe jövünk ez lesz az előadó. Aztán tervezgetünk tovább. Ez a szoba ez lesz, az az lesz, ezt erre fogjuk használni, azt arra. Az egyik fiú oda áll az ablakhoz s lelkesen magyarázza, hogy attól addig fog terjedni a vetemé-

nyes kert, az pedig ott virágos kert lesz, amaz meg háromfiúdar.

Mert est is tervezünk, sőt malacot is fogunk venni s jó nagy díszított csapunk. Egyesek már azt is vitatják, hogy egyszerre fogjuk megenni vagy apránként.

Csupa tűz, lelkesedés, alkotó erő valamennyi fiú. Tervezünk s a tervet valóra is váltjuk.

Az elhagyott öreg laktanya lépcsőit évtizedeken keresztül szőges bakabakancsok koptatták laposra, most a mi otthonunk.

A mi apáink, bátyáink bakancsa koptatta el ezeket a lépcsőket. A mi apáink rúgták a port ezen az udvaron, a mi apáink szelintették ezekben a szobákban s ezeken az ablakokon — melyeken most mi nézünk le a városra bizakodón — a mi apáink közül bizony nem egy vette le magát elkecserevésében, hogy megszabaduljon a „dicső” katonaléptől, hogy megszámják azt a hazát, szolgálni, melyben családjának épp úgy, mint neki, csak árpakenyér meg szolgasors jutott. Nos, — most fordult a kocka.

Most a mi bakancsaink koptatták itt a lépcsőt a haza szolgálatában...

ezt a hazát azonban magunkért szelintjük s magunknak építjük.

Csak Gyula.

Ujgazda vezeti Hajdúsámsont, most már fizetési osztályba sorolt főbíróként

Délidő tájt általában egy kis szelcsend szokott lenni a községházakban. A sámsoni dőlben sincs: a községháza szép, modern épületek hosszú folyosóján asszonyok, ügyesbajos dolgaitak intéző parasztlak állják végig s bizony Gutí Gergely bíró elvtársnak alaposan fő a feje a „bírószobában”, hogy mindenkinél kielégítően el tudja intézni az ügyét.

Gutí Gergely 57 éves. 1946. ápr. 1. óta bírósodk, de már 1934-ben is községi képviselő volt. Már 1919-ben „kommunista elvű ember”, sőt az 1912-ben, amikor a Szocializmus Párt 10 tükös sámsoni tagja közt szerepel a neve.

A 19-es kudarc után Moldvába internáltak — sorolja a még ma is villogó szemű, takaros bajszú, 60 fel közeledő sámsoni főbíró. A nyolchónapos moldvai internálásban osztrakodott vele régi fegyverlára, s most a sámsoni községházán hivatalos társa: Gábor Lajos törvénybíró is.

A felszabadulás után pénztárnok lett az erős munkásszorgalmi múlttal rendelkező kommunista községben, ahol a párt augusztus 31-én is abszolút többséget kapott és havi 6 pengőért szolgálta a községet.

Ez év május elsejétől 31 Ft 25 fillér volt a fizetése, ettől kezdve 100 forint tiszteletdíjat kapott, míg most Rajk László belügyminiszter elvtárs nagyjelentőségű intézkedése folytán augusztus elsejétől visszamenőleg a X. fizetési osztály 80 százaléka: 199 forint 20 fillér a fizetése.

Két hold földje volt eddig s most, az 1945-ös földreform során kapott hozzá öt holdat. Egyedül gazdálkodik a kis 7 holdas gazdaságban, a fia még oda van, a Krim-félszigeten.

Mi a véleménye Rajk elvtárs nagyjelentőségű rendeletéről, mellyel rendezte a községi bírók, megpénztárosok fizetését?

— Bizony, nagyon ránk fért ez a rendezés. Eddig az volt a helyzet, hogy csak módos gazda, zsidoparasztl lehetett bíró, aki otthon amúgy sem dolgozott a gazdaságban, vagy pedig meg tudta fizetni a napszámásokat.

— Most is lenne nem egy nagygazda Sámsonban — kapcsolódik be

a beszélgetésbe Csépe Gyula főjegyző elvtárs, a község népszerű, agilis kommunista jegyzője, — aki szívesen fizetne azért a községnek, hogy bíró lehessen.

Persze, az ilyen bírószóra a község, s nem utolsó sorban a falu zömét kilevő szegény és kisparasztság fizetné rá.

Gutí Gergely bíró elvtárs mintaképe a jó községi főbíróknak: most is rögtön megragadja az alkalmat, hogy elpanaszolja községe legégetőbb problémáit.

— Itt van rögtön a földügy. 2300 — 2900 hold földet osztottunk ki 830 családnak, de még így is vagy 300 család föld nélkül maradt.

Minél előbb rébbe kell juttatni őket s áttelepíteni a Dunántúlra, a hazarúló svábok helyébe.

— Az aszályos nyár nagyon megnehezítette az állattartó kisparasztlak, gazdák helyzetét. Egy keresztcsutka 20 forintba kerül, egy mázsa lucerna 100 forint, csutkával egy hétre elég egy tehénnek. Sorra adják el az egy-két jószággal rendelkező nincstelen szegényparasztlak a tehéneket. Egy-kétszáz ember, meg szegény parasztszónny abból közül össze néhány fillért, hogy pár liter tejet naponta bevisz a városba. Ujabbban a várúcai tejcsarnokhoz terelik őket s ott kell áron alul eladni a tejet. Rosszul jár a városi fogyasztó is s méltán elégedetlenkednek a sámsoni tejesasszonyok.

A kommunista belügyminiszter nagyon okosan tette, hogy fizetést rendelt a község, a nép bajával így törődő Gutí Gergelyeknek: a magyar demokrácia számára egyáltalán nem közömbös, hogy ilyen parasztlak, újgazdák vezetnek-e egy községet, vagy pedig 40—50 holdas, önző, saját nagygazda érdekeit a falu egyetemes érdeke elé helyező zsidoparasztlak.

UJLAKI LÁSZLÓ

Kötőgépet megvételre, esetleg bérbé keresek. 17-es számú Ajánlatot „KOTOGÉP” jeleire a kiadóba

Bútorszövet, roletta, matracgrádli, afrik, szalmazsák és mindennemű kárpitoskellékek nagy választékban KADAR (Wiener), Kossuth-utca 27.

Asszonygondok

Dolgozó nők között

Asszonyörömök

Asszonytársainkat kerestük fel a napokban, s a velük folytatott beszélgetések meggyőzték bennünket, hogy a becsületes dolgozó nőket milyen súlyos gondok foglalkoztatják, de amellet öröm és reménység is besugározza napjaikat.

A piacon találkoztunk össze Jámbor Lajosnéval. Mosonó. Öt gyermeke van, nekik szerzi be a mindennapi ravart. Nagyon súlyos gondot jelent neki is a drágaság, de nem veszteli el bizalmát. A Konzum olcsó burgonyájából vásárol egy kosárravart, s közben magáról is mesél egyet-mást.

— Nem panaszkodhatok — mondja, — munka van elég, jól is fizetnek, de amnyi helyre kell a pénz, hogy ruhára, cipőre aligalig futja, pedig három nagyobb fia iskolába jár, azok még nem szaladgálhatnak télen mezőtűz a hóban. Jóra fordul itt minden — bizakodik — ha a Kommunista Párt veszi kezébe az ország irányítását.

Vajda Jánosné ottthon találjuk főzés közben. A férje vagongyári munkás. Nehezen, de élnek. Azok után, amin a múltban keresztlámpák, világos csoda, hogy így megvannak. A férje régi mozgalmi ember, 44-ben a németek bebörtönözték, de megszökött és a partizánokhoz csatlakozott. Két gyermekük van, a nagyobbik fiúk még fogságban. A napokban írt, hogy úton van hazafelé.

— Magam köszönöm meg levél-

ben Rákosi Mátyásnak — hálálkodik Vajdáné. — Ki tudja, mennyit kellett volna még várnom rá, ha ő közbe nem jár.

Főhőneművárosába térünk be a Péterfia-utóan. Szabó Margit varrőasztalkája mellett dolgozik. Gyermekek ruhákat készítenek, s a leendő asszonyka nagy szeretettel ölt össze minden egyes darabot: nem fél az anyaságlól, házasság utáni gondoktól.

— Tudom, hogy a 3 éves terv olyan jólteremt majd — mondja mosolyogva, — hogy öröm anyának lenni. Gyermekeink már nagyon boldogok lesznek. Karácsonykor lesz az esküvőm, magát is meghívom — teszi hozzá tréfásan. — Meg kell ígárem, hogy ökvetlen ott leszek.

A moziból jövünk ki, mikor Nadas Józsefnéval találkoztunk. Takarító, a férje előző nap jutott állásba.

— Most vagyok negyedszer vagy ötödször moziiban, — ujságolja gyermekes örömmel, — a régi világban még az utcára se nagyon mentem ki, mert rongyokban jártam. Ma egészen másképpen van. Higgye el, olyan jólesik az egész hónapi robot után egyszer moziiba elmenni.

— Lesz ez még sokkal jobban is, — mondjuk.

— Tudom én azt, — mondja kézfogás közben. — a kommunisltak, megvalósítják, amit ígérnek.

A dolgozó nők támogatása pedig elősegíti annak teljesedését.

Asszonyok postája

Papp Nóra, Debrecen. Házasság kérdésében a legnehezebb tanácsot adni. Mi azt hisszük, jól választott és reméljük, nemcsak jó férjet, hanem munkájában segítő társat és megértő kollégát kapott.

Klemen Andásné, Kaba. Kérését előterjesztették a pártban, de ezidő szerint a munkakörben, amire ajánlott, nincs írése. Irja meg egyéb képzettségét talán más munkakörben el tudjuk helyezni.

Adám Lenke, Debrecen. Ilyen esetben legjobb orvoshoz fordulni, mert a szomszédasszonyok bármennyire is jól akarnak, képzettség híján csak árthatnak. Nem beszélve

arról, hogy mint Furcsulás, büntetendő cselekmény, mégha egyszerű karlsruhi kurázról is van szó.

M. Kovács Lajosné, Józsa. Az ügyben eljárunk, de szükséges, hogy a hét valamelyik napján személyesen is felmenjen a OTI-ra.

Köszörs Ernőné, Hajdánánás. Beküldött ételreceptje igen jó, alkalomadtán közölni fogjuk. Kár, hogy éppen a nyári időnyre való ételről van szó.

Tóth Éva, Püspökudány. Kérdése ezidő szerint nem aktuális. Egy hónappal később szívesen válaszolunk a felvetett problémára.

A MÉMOSZ, a tánc — és az Első Takarékl

Már második éve folyik a harc a MÉMOSZ és a Debreczeni Első Takarékl között — két szobát. A Takaréklnak a Piac-utca és Kossuth-utca sarkán lévő házában van két kiégett szoba, amelyet a MÉMOSZ megkapott a lakáshivataltól. A Takarékl 1946 őszén azazal az indoklással, hogy az idő már nem alkalmas a renoválásra, tavaszra halasztotta a helyiségek kiéírását, tavasszal pedig közölte a MÉMOSZ-szal, hogy az intézet anyagi erejét meghaladják a renoválás költségei. A MÉMOSZ erre azt a választ adta, hogy felvesz újépítési költsémet a helyiségek rendbepozására, de a Takarékl közölte, hogy tulajdonképpen jószálg a helyiségek nem illetik kiírálása nem érvényes és minél hamarább adják át a helyiségek kulcsait az intézetnek.

A kulcsokat a MÉMOSZ nem adta át, hanem elhalasztotta, hogy végre tisztázza a helyzetet és az állírogatások helyett felkereste az intézet vezérigazgatóját, Takaró Gyulát. Az egész ügynek a legfontosabb mozzanata ez a tanácskozás volt. Takaró a tárgyalás kezdetén jogi fejtegetésekkel akarta behizonyítani a küldöttéknak, hogy a helyiség nem az övék. A küldöttek nyugodtan végighallgatták, aztán Róbert el-

— Itt arról van szó, igazgató úr, hogy a munkásság szervezetei napról-napra növekednek. Nekünk helyiség kell, hogy kielégítsük a munkásság kulturális igényeit. Nekünk ez a paragrafus a legfontosabb.

Takaró kifejtette, hogy bár ő is helyesli a munkásság kulturálódását és szórakozását, de azért az a nagy tánc és láрма, ami a MÉMOSZ helyiségében nap mint nap végbemegy, már kicsit sok és hogy úgy mondja, a csendre letbe ütökzik.

Tehát az a bizonyos szög kibújít a zsákból. Nem is az a legnagyobb baj, hogy a jogi helyzet „zavaros”, nem a Takarékl szegénysége hátráltatja a helyiségek renoválását, de még nem is az építkezésre alkalmatlan évszak. Egyszerűen az a baj, hogy a munkásság sokat táncol és főleg, hogy ott táncol, ahol azelőtt az Úri Kaszinó volt, ahova azelőtt csak a kiváltságos földi hajlandók léphettek be. Mert az urak is táncoltak ott és néha még sokkal nagyobb lármá csaptak, mint most a „prolik”.

Szőrmebundát VÁGÓTÓL. Piac-u. 33., Széchenyi-u. sarok

SAKSZERVEZETI HIREK

A nyomdászok mindkét vezetősége vasárnap délelőtt 9 órakor fontos ügyekben ülést tart.

Akik cipőutalványt kaptak a szakmaközi titkárságtól, 30-ig okvetlen váltsák be, mert érvényét veszti.

Ugyanazok azok is, akik a Hangyánál felretették a cipőt. Fekosz és Ufosz könyvekre kiadott bakancs-utalványokat 30-ig okvetlen váltsák ki mindenki, mert érvényét veszti.

Szakszervezeti választmányi ülés szerdán 4 órakor. Famunkások/Ujabb rajztanfolyamot indítunk, jelentkezni lehet a titkárnál.

Szakszervezeti választmányi ülés szerdán 4 órakor. Famunkások/Ujabb rajztanfolyamot indítunk, jelentkezni lehet a titkárnál.

Fekosz kerékpárszakosztály felkéri az alant felsorolt tagjait, hogy hétfőn 8 órára a szakszervezeti székházban az ügyvezető elnökkel jelentkezzenek.

Jeremiás ihályné, Nagy Miklós, Nagy István, Mráz András, Szláma István Nagy János hozzátartozója. Fekosz megyei titkársága felhívja a kishaszonbérletek, akiket a földtulajdonosok hátralekötésére bérlet miatt beperelték, illetve per alatt állanak, továbbá akiknek a kishaszonbérletét indok nélkül felmondták, jelentkezzenek a Fekosz titkárságánál, Arany János-u. 2. sz. I. em.

Fekosz kertész szakosztály felkéri azon tagait, akik a tervbizottságba lettek delegálva, kedden 2 órakor a szakszervezet székház Fekosz irodában felülül megjelenni szíveskedjenek. Gépjárművezetők szakszervezete ma 9 órakor vezetői, 10 órakor taggyűlést tart.

Fodrászmunkások hétfőn 6 órakor vezetői ülést tartanak. Bizalmiak és üzletlátnok megjelenése kötelező. Dohánygyári nyugdíjasok és nyugbérések csütörtökön 3-órás taggyűlést tartanak.

Élelmezési munkások kedden 5 órakor bizalmi ülést tartanak. Szakszervezeti Tanács iskoláját végzetek helyi csoportja szerdán 6 órakor taggyűlést tart. Hírlapterjesztő munkások hétfőn délután 3 órakor taggyűlést tartanak.

Megejelenés kötelező! A kereskedelmi alkalmazottak szabadszakszervezete székházban, Kossuth-utca 51. szám alatt kedden délután 6 órai kezdéssel kulturális előadás lesz.

Természettudományi előadó: dr. Both György akadémiai tanár, szakmabeli előadó: Blatniczky Gyula, a Harsányi-cég alkalmazottja. Látogatás díjtalan. A kereskedelmi alkalmazottak szabadszakszervezetének kultúrbirozsága 25-én fél 6 órai kezdettel kultúrbirozsági ülést tart.

Magánalkalmazottak szakszervezete felhívja összes tagjainak figyelmét rá, hogy cipőutalványok átvételre végtel méltóbb jelentkezzenek a szakszervezetben.

Anyakönyvi hírek

Születések: Szöllösi Sándor gépalkalmas, Julia; Kemény János gazd., István; Csahóci Mihály gazd., Mihály; Radósi János gazd., alk., Mária; Sziget István fm., Katalin; Bánhidai László gyárím., Gyöngyi; dr. Gál Imre egyetemi tanársegéd, András; Labanc István rendőr, Erzsébet.

Eljegyzések: Aliozki János—Szilágyi Erzsébet; Péntes Bálint—Virágos Zsuzsanna.

Házasságok: Szabó Kálmán—Kőrös Irén; Kuhajda Mihály—Báka Vilma; Varga László—Rác Erzsébet; Nuszer László—Varró Julia; Csáti Sándor—Farkas Mária; Valkó Tibor—Tardi Zsuzsanna; Kuzmiák Miklós—Kugler Terézia; Molnár Miklós—Kiss Éva; Balási Imre—Rác Margit; Kovács Lajos—Soltész Anna; Zádor Jenő—Nánási Etel; Polgári József—Balogh Sára; Farkas Gyula—Berkli Irén; Kiss József—Gergely Róza.

Halálozás: Kegyes Jánosné Varga Mária, 24 éves, Piac-dűlő 28.

Irhabundát Igolcsóbban BARKÓ-tól PIAC-UTCA 79 sz.

HIREK

IDŐJÁRAS: Mérsékelt keleti, délkeleti szél, déli, délutáni felhőképződés, egy-két helyen kisebb záporosó lehet. A meleg tovább tart.

A Nemzeti Bizottság politikai megbízhatóságot igazoló küldöttsége 22-én délután 2 órakor a Városháza I. em. 34. számú termében ülést tart. Az érdekeltek felkérésére megjelentek a szükségesek.

APRÓHIRDETESEKET délután 6 óráig vesz fel a kiadóhivatal. (Bajcsy-Zsilinszky-utca 16.)

A debreceni állami építőipari műszaki középiskola igazgatósága értesíti az érdekelteket IV. középiskolai végzet, de 18. életévét be nem töltött tanulójusságot, hogy a Debrecenben október 1-én megnyíló és a budapesti építőipari műszaki középiskolával teljesen azonos építőipari műszaki középiskola I. osztályát megnyitja. Felszólítja az érdekelteket, hogy felvételre legkésőbb szeptember 25-ig jelentkezzenek az iskola igazgatóságánál. (Debrecen, Széchenyi-utca 58.) Délelőtt 8—1 óráig és délután 4—6-ig.

Méző tánciskolájában Kossuth-utca 1. új táncanfolyam 22-én este 7 órakor. (x)

Ismeretlen autó elgázolta Parti Irén Wesselényi-utcai lakost, amikor az Árpád-léren haladt keresztül. Kopoyaalpi töréssel a klinikára szállították.

A MÁV műhelyi SZIT-csoport színjátszóegredája vasárnap délután 5 órai kezdettel a Csapókerli KÖR-ben vendégszerepel. A „Büvös szék” című bohóza kerül színpadra. A színjátszóegreda vezetősége ezúttal is szeretettel meghívja az elvtársakat s elvtársnőket s minden érdeklődőt. Belépődíj nincs. Műsor megváltása kötelező.

Nikotinotól ivott Girus Olga 20 éves Reáliskola-utca 6. szám alatti lakos, mert otthon, szerinte teljesen igazságtalanul egyik hozzátartozója megsértette.

Ejszaka halott be Tökés János Besze János-utca 7. szám alatti udvarába ismeretlen tettes és egy kaptár méhet 100 forint értékben ellopott.

Feljelentést tett Fürst László Hatvan-utca 6. szám alatti lakos Szabó Gyula kovácsmester ellen, aki telepéről egy vassínt 300 forint értékben ellopott.

B-listások átképzése. B-listások részére újabb szövőtanfolyam fog megindulni. Felhívom az átképzésre jelentkezőket, hogy a hivatalos órák alatt, Burgundia-utca 1., II. emelet 16. alatt a közmunkaiügyi felügyelőségben jelentkezzenek. Vármegei közmunka felügyelőség.

Gíser foto gyermekfelvételei örömeit jelennek. Piac-utca 43. Svetits-palota. (x)

Uj helyeg. A közlekedésügyi minisztérium a békeszerződés életbelépesének alkalmából új 60 filléres bélyegvet bocsát ki. A bélyeg sötét háttérből kiemelkedő terdető női alakot ábrázol, jobb kezében békega-ambbal, balkezeiben pedig búzakévével. A nőalak felet a nap stilizált képe látható. A bélyeg hétfőn reggeltől használható fel rendes postai forgalomba.

Szomszédjától kölcsönkért lakással zárta be lakását Oláh Istvánné Hadházi-út 88. szám alatti lakos. Amíg a piacon járt, ismeretlen tettes feljórta lakása ajtaját és egy pár cipőt a szekrényből ellopott.

Uj ipari tanfolyamok kezdődnek szeptember végén. Cipészipari, férfi és nőiszabóipari szakrajztanfolyamok mellett a szövőipari mesterségek tanfolyama is megindul. Ezenkívül érettségizettek részére külön 490 órás szövőipari tanfolyamot rendeznek. A tanfolyamokra jelentkezni és bővebb felvilágosítást kérni Szóór József ipariskolai igazgatójánál lehet Burgundia-utca 1. szám alatt.

Engedély szükséges a faszállítás-hoz. Értesíti a városi tanács az érdekelteket, hogy az 231.990—1947. F. M. számú rendelet értelmezése szerint a hatósági engedély alapján kitermelt minden faanyagot, tehát a faszorok, facsoportok, szelvények, kitermelt anyagokból kikerülő faanyagot is, a helyszínről elszállítani kizárólag a terület fekvése szerint illetékes állami erdőgazdálkodás által kiadott igazolvány birtokában szabad.

Motorkerékpárjával felborult és súlyos fejsérülést szenvedett Szücs Teréz földesi lakos. A klinikán vették ápolás alá.

Ismeretlen tettes hatolt be Bz-Bodojai Jánosné Fancsal-út 60. szám alatti lakásába és 1000 forint értékű rádióját ellopta.

Poloskairásti ciángázzal vagy tökéletesen szagtalan kontakt-eljárással újabb vállalat Boezkó vegyészernök, Rákóczi 25. (x)

Hirdetmény. Október 31-én a Debrecen Lencztelepi Földművelésügyi tanács elnöke 241. szám alatti telepén modern, újonnan felszerelt szeszfőzőjén a pálinkafőzést megkezdi. Törkömedencék és cefrekadák megvannak. Szíves támogatást kér az Igazgatóság. (x)

Orvosi hír. Dr. Szerdahelyi László belgyógyász magánbetegeknek ismét rendel. Burgundia 13. (x)

Ellopták a kerékpárját Csikos Éva Bözörmenyi-út 20. szám alatti lakosnak, míg bairatkozáson az egyetemen a dékán hivataltalban járt. Feljelentésében kijelentette, hogy csak a helyzettel ismerős vihette el a 750 forint értékű gépet.

Téli meleg szveteret, zoknik, harisnyák kis hibával olcsón. Pető kézimunkaipar, Szent Anna-utca 10. (x)

Református istentiszteletek. Nagytemplom 8 óra: dr. Barabás: 10 óra: dr. Ferenczy K.; Kistemplom 9 óra: Uray S., 11 óra: Szencs L., 5 óra: dr. Kalmár I.; Kossuth-utca templom 10 óra: dr. Balogh J., 4 óra: Pógyor I.; Mészler-utca templom 9 óra: Berényi J., 4 óra: Szécsi A.; Isptólyi 10 óra: dr. Farkas P.; Árpádtéri templom 9 óra: dr. Htgyljai Kiss G., 3 óra: Kürthy K.; Homokkerüti templom 20 óra: Kovács József, 5 óra: Kovács József; Szabadság-telepi templom 10 óra: Sipos Károly, 3 óra: Sipos K.; Csapókerüti templom 10 óra: Mihó M., 3 óra: Kocsis E.; Kerektestéri templom 10 óra: Madarász J., 3 óra: Madarász J.; Egyetemi templom 11 óra: dr. Kalmár L.; Nyulási áll. isk. 4 óra: bibliaóra; Augustus szan. negyed 10: Török; Klinikák: Koncez és Török; Közkórház: Koncez; Tégláskerti áll. isk. 10 óra: Zsiros J.; Szoboszlai-út 5 óra: dr. Farkas P.; Rákóczi-telepi gyűl. ház 9 óra: Gutti Gábor; Wolaffka-ut. olvasókör 3 óra: Petrikás A.; Fogház 10 20 óra: Kántor J. — Tanyai istentiszteletek: Onca-telep 3 óra: Berényi J.; Hatvanutcai 5 óra: Szécsi A.; Lukaháza 9: Hármashegy 11 óra: Molnár Lajos; Kösselyszeg 10 óra: Kiss András; Pallag 9, ombostanya 3 óra: Szabó Endre; Perc-dűlő 9, Ondód I. Kádár-dűlő 11 óra: dr. Rápoly Á.; Ujlélei-út isk. 3 óra: Sbíos F.; Fancsika 10, Nagycsere 3 óra: Nagy Sándor; Pac 10 óra: Pál Antal; Mézeshegy 2 óra: Pál Antal.

Hirdetmény. Felhívom a szántóföldi művelés alatt álló földbirtokok tulajdonosait, haszonbérlet, részesművelőt, illetőleg a gazdaság vezetőjét vagy gondnokait, hogy a kukoricatermes letérése után visszamaradó szárzérzket a kukorica letérésétől számított nyolc napon belül, a később kukoricánál pedig legkésőbbben folyó évi október hó 15. napjáig a rendes gazda gondosságával vágják le és takarítsák be. Aki a fenti kötelező munkálatok elvégzését önhibáján kívül elmulasztja, kihágást követ el és 1800 forint összeg erejéig büntethető. Városi Tanács.

A kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének kulturális előadásán dr. Tóth Ervin tartott előadást a magyar képzőművészetéről. A hatalmas anyagot vetített képekkel illusztrálta s a különböző művészi képeket a közönség nagy elismeréssel fogadta. A művészeti előadást szakmabeli előadás követte, ahol Horváth Károly az alumínium fémhódításáról beszélt. Előadásából nemcsak a künöz szakember ismerete tűnt ki, hanem a szakma szerellete is. A jelenlevők nagy tapsal jutalmazták keres előadást.

Nyitábrány közszéghen október 4-én országos állat-és kirakodóvásár lesz, vézsmentes helyről szabályszerű marhalevéllel ellátva mindenféle állat felhajtható.

Nyolcvan forint pénzbüntetésre ítélte az egyesbíró Hajdú Imre hajdúsámszoni gazdálkodót, aki zsrbeszolgáltatási kötelezettségének nem tett eleget.

Felmentette a népbíróság ötös külföntanácsa Csongrádi András volt sálórajauhelyi rendőrt, akit azzal vádoltak, hogy Semjén közszéghen a demokrácia ellen igázott és a közársasági elnököt szidalmazta.

Bezurranó tolvaj ellopta Jobbágy István, Magoss György-tér 18/c szám alatti lakos hegedijét. Ejelettek a vádat a „Szabolcsi Kis Ujság” szerkesztője ellen. A népgyűzéség vádat emelt dr. Simon Tamás, a „Szabolcsi Kis Ujság” c. nyiregyházi lap munkatársa ellen azért, mert a mult nyáron Oroš közszéghen a demokrácia ellen üszítő beszédet tartott. A tegnapi tárgyaláson a tanuk vallomása nem igazolta be a vádat s így az ügyész a vádat eljelette.

Átkulcsos betörő hatolt be Szatmári Józsefné, Laktanya-utca 3. szám alatti lakásába, ahonnan ruhaeműt, aranyórát, ékszer, loport össze mintegy 5000 forint értékben.

Boezkó vegyészernök értesíti megrendeölőit, hogy sikerült beszereznie a tökéletesen szagtalan kontakt-anyagot, amelynek felhasználásával jótállás mellett vállalja intézmények és magánlakosok tisztá, gyors, olcsó fregteljénítését. (Rákóczi 25.) (x)

Az áramszolgáltatás korlátozása. Tiszlelettel értesítjük a villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközöndő javítások miatt vasárnap 7—15 óráig a következő helyeken az áramszolgáltatás szünetelni fog: Wesselényi-utca, — Zrinyi-utca, Budai Ézsaiás utca, Elezab, Baranyi utca, Vámospéresi út, Szabadságtelep, MÁV Kolónia, Bocskai tér, Csillag utca, Paocsira utca, Lorántffy utca, Csapó utca vége, Árpád tér, Bercsényi utca, Rakovszky utca, Dobozi utca, Kincseshegy, Csapókerüti, Nyil utca, Homok utca, Apafi utca, Kassa út, Katztelep, Hadházi utca, Kórház utca, Simonyi út páratlan oldala, Nagyerdő és Pallagpuszta, Debrecen város Elektromos és Gázművei.

Varrógépek becsereéljük, szakszerűen javítjuk. Rádió, kerékpárjavítás. Bőripari gépek, szabó és női gépek. Külföldi kerékpárok Horváth Tihamér műszerésznél, Hunyadi-utca 19. (x)

Hirdetmény. Felhívja a városi javadalmi hivatal az összes helybéli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó ideai termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő nyolc nap alatt a városi adóhivatalban (fogyasztási adóügyosztály, földszint) jelentsek be. A bejelentésnek a tulajdonos nevében és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti őrirtalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt bor pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Zománcozott és folytonégó kályhák olcsón beszerezhető RÓTH GYULA vaskereske és VA ROSHAZA

SZÍNHÁZ

NAGYKOVÁCSI ILONA ÉS POLGÁR TIBOR DEBRECENBEN

Nagykovács Ilona és Polgár Tibor, Magyarország legnépszerűbb művészpárja október 4-én, szombaton este Debrecenben, a Debreceni Ujságíró Club művészeti felép az Arany Bikában. Nagykovács Ilona műsorának első részében Juhász Gyula „József Attila és Ady megzenésített költeményeit adja elő, a második részben pedig a rádióból jólismert népszerű slágereket énekl. Polgár Tibor, a rádió zenei igazgatója kíséri, de ezenkívül önálló számokkal is szerepel. A hangverseny iránt már előre is nagy érdeklődés nyilvánult meg s így a jegyeket már a hét közepén elővetelben fogják árusítani.

Madarász László, az országos híru tenorista debreceni első fellépésére október közepén, a „Cigány-szerzem” repriزن kerül sor. (x)

25-én nyit a színházpénztár. A színház titkárságán vafoztalan tovább folynak a bérletjegyzések. A péntek estj dolgozóbérletek, valamint a bemutatóbérletek már csak páholyülésre kaphatók. Tetszés szerint jegyezhetőek azonban a keddi dolgozóbérletek és a keddi, csütörtök, szombati előadásokra érvényes szelvénybérletek. A színház pénztára 25-én nyit s ettől az időtől állandóan a közönség rendelkezésére áll. (x)

Megnyitja kapuit az élet iskolája

A jövendő háziasszonyai számára állította fel a földművelési kormányzat a gazdaasszonyképző iskolát Kishegyesi-út 3. alatt. Szép tervvel dolgozik ez az iskola; a mult évben is öröm volt látni a szorgalmas, mozgolódást, amint a nagyleányok sütöttek, főztek, varrtak, takarítottak, zöldségföldet termesztettek.

Iskolai egyesületeik: önképzőkör, cserkészcsapat, diákaptár, szép eredménytel működött. E tanévben, amely 22-én kezdődik, mint rendkívüli tárgyat, házipart is tanulnak a növendékek: vasszant szőni, suskózn, fehéreműt varni. Maguk varrják meg egyenkéntyüket, ruhájukat s ragyog a tisztaságtól a háztartási konyha. Ha sikeresen elvégzi a halgalló az egyéves kurzust, mehet a mezőgazdasági leány középiskola II. évfolyamára, aki pedig nem akarja magát lekötni egész évre, az két telen 3—5 hónapig jár a gazdaasszonyképző iskolába.

Ingenyes felnőtt tanfolyamokat is rendeznek az iskola keretében, ami azt jelenti, hogy egy fillért sem fizetnek a hallgatók. Kötő, szövő, suskó, kézimunka tanfolyamok rendezése van tervebe véve.

Iparos hírek

Az asztalos, kőművesmesterek, ácsmesterek, kőműves és ácsiparos szakosztály tagjai szegutalványjaikat az ipartestületen, a hivatalos órák alatt vegyék át. — A kárpitos szakosztály tagjai kartácszeg utalványjaikat az ipartestületen vegyék át. — A nőiszabó és rokonszakmabeli iparosok kedden 6 órakor az ipartestületen ülést tartanak. — A szijgyártó, nyerges, bőrdűös, költőgyártó és kefes szakosztály szerdán 5 órakor ülést tart. — A cipész szakosztály hétfőn 5 órakor tisztújító újító ülést tart. — A villanyzerelő szakosztály hétfőn 5 órakor ülést tart. — A kovács szakosztály kedden 5 órakor anyagelosztás ügyében ülést tart. — A cukrász, mézeskalácsos szakosztály hétfőn 5 órakor ülést tart. — A kárpitos szakosztály hétfőn 6 órakor anyagelosztási ügyben ülést tart. — A tetőfedő szakosztály kedden 4 órakor ülést tart. — Az építőmesteri, kályhás, kőfaragó szakosztály kedden 5 órakor ülést tart. — A lakatos szakosztály szerdán 5 órakor ülést tart. — Az asztalos szakosztály szerdán 6 órakor ülést tart. — A fárfiszabó iparosok bérletutalványjaikat vegyék át a szakosztály elnökétől. Az árut nagykereskedői árban kapják. — A vásári és konfekciós férfiszabók, valamint Józsa, Vámospécs, Mikepécs, Hajdúsámszoni iparosai költőbérletutalványjaikat a szakosztály elnökénél sürgősen vegyék át.

Pártélet

PÁRTNAPOK

Szeptember 21-én, vasárnap

Rákócstelep: 4 óra: Sombor Egon, Rokkantelep 4 óra: Jakabinyi Béla, Wolaffka-telep: 5 óra: Kárpáti László.

Szeptember 22-én, hétfő:

Dohánygyár fél 5 óra: Ménes János.

Szeptember 23-án, kedden:

Reggyár 12 óra: Balogh Elemér; Füzöltség 1 óra: Hübéresi Sándor; Vagongyár 3 óra: Ménes János; Bőrgyár fél 6 óra: Óz József; Honvédség 3 óra: Kovári László; Megyeháza 2 óra: Faragó Mihály; Villanygyár 3 óra: Balogh Elemér; Pikkobörgyár fél 5 óra: Konyicska György; Posta 3 óra: Szabó István; Pályafenntartás fél 5 óra: Faragó Mihály; Augustia 5 óra: Porkoláb Katalin; Városháza 5 óra: Kovári László; Nyulás 6 óra: Faragó Mihály; Belváros I. 6 óra: Balogh Elemér; Belváros IV. 6 óra: Magyar G.; Törvényszék 6 óra: dr. Pósa Péter; Vénkert fél 7 óra: Kovári László; Kerektelep fél 7 óra: Konyicska György; Csapókerít 6 óra: dr. Jakobinyi Béla; Hajnal-utca 6 óra: Husi József.

Szeptember 24-én, szerdán:

Bütyörgyár 4 óra: Faragó Mihály; Forgalm 4 óra: Kárpáti László; Cipőgyár 6 óra: dr. Molnár György; Rendőrség 5 óra: V. Nagy László; Egyetem 3 óra: Weinberger Ernő; Belváros III. 6 óra: Balogh Elemér; Belváros II. 6 óra: Faragó Mihály; Téglaskert 7 óra: Baráth István, Szabó József; Tudományegyetem 6 óra: dr. Molnár György; HEV fél 4 óra; Szabó István; Szabadságtelep 7 óra; Magyar Géza; Rendőrtanostály 5 óra: Tóth Mihály.

Szeptember 28-án, vasárnap

Textilgyár 4 óra: Szabó István; Alami kórház 6 óra: Némethi József; Köztemető 12 óra: Kovács László; Szotyoritelep 7 óra: Kulcsár Ferenc.

Szeptember 27-én, szombaton:

ÜV 1 óra: Némethi József; OTI 1 óra: Kulcsár Ferenc; Szegényház 2 óra: Baráth István.

Szeptember 28-án, vasárnap

Rákócstelep 4 óra: Barabai Kálmán; Rokkantelep 4 óra: Gergely Viktor, Wolaffka-telep 5 óra: Weinberger Ernő.

Nyomatékosan felhívjuk a párt-napi előadók figyelmét, hogy a hétfőn délután 5 órakor tartandó előkészítő felületen jelenjenek meg, mert az anyag ezt megköveteli Káder osztály.

Párttitkárok figyelmébe! A propagandaosztály felszólítja a párttitkárokat, hogy 22-én, hétfőn délután 6 óra a Kossuth-utca 23. szám alá (I. emelet, propaganda-osztály) a kulturális felületen küldjék be.

A Magyar Kommunista Párt egyetemi hallgató tagjai szeptember 21-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a párt Kossuth-utca 23. szám alatti helyiségében taggyűlést tartanak. A vezetés felhívja minden egyetemi hallgató elvtárs figyelmét arra, hogy a taggyűlésen feltétlenül és pontosan jelenjenek meg. Különösen felhívják az egyetem bármelyik karára most első ízben beiratkozó elvtársakat.

Kereskedő hírek

Az összes szakosztály vasárnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart. Határozatképtelenség esetén egy órával később. Tárgy: Beszámoló és a tisztújítás megjelése. Megjelenés kötelező. Textilkiskereskedők adókievítő bizottsága hétfőn délután 6 óra a Társulatnál ülést tart. Fűszerkiskereskedők Aki még a hónapi adóját nem rendezte, három napon belül fizessen a szakosztálynál. Azok a kereskedők, akik a Kossuth-úton árulnak (cipészek, textiliskereskedők, szabók stb.) a Társulat kistermében ma 10 órakor iparigazolványukkal együtt jelentkezzenek a helyosztás végett. A vaskereskedők szakosztálya hétfőn délután 5 órakor nagyon fontos ügyben ülést tart.

Hirdessen a Néplapban!

SPORT

Próbajátékosok

a DVSC- Szolnok mérkőzésén

Az NB I. fordulóban a DVSC szabadnapos, a Szolnok viszont már lejátszotta mára kisorsolt mérkőzését. Így a DVSC vezetősége úgy határozott, hogy a jóképességű szolnoki együttest meghívja egy barátságos mérkőzés lejátszására. A szolnokiak a Vasutas ajánlatát elfogadják és így ma délután fél 5 órakor sor kerülhet a találkozóra.

Mindkét egyesületben több próbajátékos szerepeltetnek. A DVSC-ben helyet kap Szép is, aki csütörtökön nem a legjobban mutatkozott be. A Szolnok több próbajátékoskal érkezik. A DVSC összeállításában: Nagy (Móré) — Szilágyi II., B Nagy — Telegdi, Csárdás, Szabó II. — Komlósi, Szép, Szabó II., Sidlik, Vihar. A mérkőzést Páll Antal vezeti, határbírái Molnár és Vadas lesznek.

10 óra a Stadionban: Színészek-Ujságírók

Ma délelőtt nagyszámú nézőközönség keresi fel a Stadion árnyékos nézőterét, hogy tanuja legyen a színészek-újságírók összecsapásának. A mérkőzés izgalmas, de humorban is fog bővelkedni. A színészek együttesének összeállításában változás történt, mert megérkezett Debrecenbe a mérkőzésre Madarász László, a neves operaénekes is, akivel nagyban megerősödött a színészek csapata. Az újságírók is a legjobb összeállításban állnak ki, csapatuk ez lesz: Pinczési — Vadas,

Balogh — Vadas, Felkai, Márkus — dr. Fahidy, dr. Pálffy, Oltványi, Reményi, dr. Pósa. A színészek összeállítását még bizonytalan, mert mind játszani szeretne, a csapatban azonban csak 11-en szerepelhetnek. A mérkőzést a fiatal játékvezető garda kiváló tagja, dr. Gyöngyössi vezeli, határbírái Bánky Judit és Turcsi Gitta lesznek. A színelőadás mellett a cigányzene mellett. A mérkőzést — 2 forintos — helyárakkal lehet megtekinteni.

A DEBRECENI CSAPATOK VIDÉKEN JÁTSZANAK

a kerületi első osztályú bajnokságot folytatott küzdelmek során. A DMTE Kisvárdán küzd a KISE ellen. A MÁV-KASE Nyírbátorban nehéz mérkőzés előtt áll és csak teljes erőbedobással szerezheti meg az értékes két pontot. A Postás Balkányba randul ki, — ez a mérkőzés sincs előre lefutva. Nagykaló Férbányán fogadja, Karcagon a BUSE játszik, míg Ladányban rangadó lesz a PMÁV és a KMSE csapatai között. Jólátunk a mérkőzésekre: Nyírbátor—MÁV-KASE 2:3, Nagykaló—Férbányai 3:1, Karcag—BUSE 1:1, KISE—DMTE 0:2, Balkány—Postás 1:3, P. MÁV—KMSE 2:1.

A ma lejátszandó II. osztályú bajnoki mérkőzések: VAOSZ—Kaba 1:2, Rendőrség—Dózsa MADISZ 3:0, Hajdúszoboszlói Barátság—Hajdúszoboszlói SE 4:1, Hajdúszovát—Debreceni Barátság 4:3, Harmónia—DMTE II. 3:2, Derecske—MEMOSZ 8:0, Hajdúböszörmény—Polgár 2:1, Búdzsentimihály—Hajdúnánás 1:3, Tiszafüred MÁV-KASE II. 3:0, Postás II.—Balmazújváros 5:3, Tiszák—DVSC II. 3:2, Berekbőszörmény—Püspökkladányi KISE 2:1, BUSE II.—Karcagi Haladás 5:0, Kunhegyes—Sárrétudvari 3:1, Kunmadaras—Abádszalók 2:0, Kisújszállás—Törökszentmiklós 6:1, Karcagi MÁV II.—Báránd 1:4.

MAI LABDARUGÓMŰSOR

Stadion, 10 óra: Színészek—Újságírók (kihívások). — Stadion, 3 óra: Rendőrség—Dózsa MADISZ II. o. bajnoki. — Stadion, 5 óra: VAOSZ—Kabaj MTE, II. o. bajnoki. — DVSC-pálya, fél 5 óra: DVSC—Szolnok barátságos. — Pozsonyúti pálya, fél 3 óra: D. Törökvs—Textilgyár, barátságos. — Pozsonyúti pálya, fél 5 óra: Harmónia—DMTE II., II. o. bajnoki. — DEAC-pálya, fél 10 óra: Postás II.—Balmazújváros, II. o. bajnoki.

A Pozsonyúti sporttelepen kettős mérkőzés lesz ma délután. Fél 3 óra a D. Törökvs a most alakult Textilgyárral csap össze, míg fél 5 órakor kerül sor a nagy érdekfűzőre: a vár Harmónia—DMTE II. o. bajnoki mérkőzés.

Hajdúnánáson ma bonyolítják le debreceni, miskolci és nyíregyházi versenyzők részvételével a Hajdúnánás teniszbajnoki címért folytatott küzdelmeket.

Az NB I. mai műsora: SZAC—MATEOSZ (1:3), Ferencváros—EMTK (5:1), Szeged—Ujpest (1:1), Haladás—Csepel (2:1), ETO—Elektrómos (4:1).

Ma folytatódik a DEAC-pályán Keletmagyarország váltó futóhaj-nokságának küzdelmei.

A nagyerdői uszodában reggel 9 órakor tartják meg a debreceni

úszók évadzáró versenyüket. Az uszodaverseny után barátságos mérkőzés lesz az öregek—fiatalok között.

A MÁV-KASE játékosai ma délután egy órakor indulnak a Kisvárdán Nyírbátorba.

Szeptember 27-én rendezik meg a Debrecen válogatott—Magyar B) válogatott ökölvívó-mérkőzést a Csokonai-színházban. A visszavágóra másnap Nyíregyházán kerül sor.

A Postás ifjúsági játékosai ma reggel 9 óra a DEAC-pályán kivétel nélkül jelennek meg. Erdei ültető.

A Dózsa MADISZ I. játékosai vasárnap délután 1 óra a tüzérklub-tanyában jelennek meg.

MÁV-KASE ökölvívók! Ma délután fél 2-kor a következők legyenek a Kereskedő Társulat előtt: Major, Rózsa, Aradi, Szász, Gáspár.

Havi előfizetési díj 10 forint.

EJJEI ÜGYELETES SZOLGALATOT TARTÓ GYÓGYSZERTÁRAK:

Szeptember 20—szeptember 26-ig: Arany Angyal (Vörös Hadsereg-útja 50. és Sas (Hatvan-utca 66.).

Villalokást 3 szobát keresek klinikák közelében. Ajánlatot „ORVOS” jellegre a kiadóba

Közgyűlési meghívó

Értesíteni a Debreceni Vadászársaság tagjait, hogy évi rendes közgyűlés szeptember hó 28-án 8 órai kezdettel a Déri-műzeum nagyteremében tartjuk meg. Amennyiben azon a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, akkor ugyanazon nap 9 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tartunk, tekintet nélkül a megjelentes számára.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, 2. Évi jelentés 1946—47. évről, 3. Jelentés 1946—47 évi pénztári forgalomról, 4. Vagyonteltár ismertetése, 5. Számvizsgálók jelentése és felmentések megadása, 6. Vadászgázda évi jelentése, 7. Elnöki javaslat, 8. Beérkezett irasbeli indítványok letárgyalása, 9. Tisztújítás, 10. Költségvetés megállapítása 1947—48 évre, 11. Vadászati rendtartás megállapítása 1947—48. évre.

A közgyűlést megelőzőleg rendkívüli választmányi ülést tartunk. Tájékoztatásul közlöm, hogy a pénztári számadatok a pénztárosnál megtekintés végett a közgyűlésig bárkinek rendelkezésére állanak. Önálló indítványok s hó 25-én déli 12 óráig nálam adandók be, mert később beérkezettek ezon a közgyűlésen nem lesznek tárgyalhatók. Dr. Kövendi Lajos sk, elnök.

APRÓHIRDETÉSEK

Feladás: Bajcsy-Zsilinszky-utca 15. a kiadóhivatalban.

Feladás: „Szabadság” könyvszobát, Városháza épület.

SCHAFF tánciskolában (Sas-ut) Az új tanfolyam megkezdődött. Italkozni még lehet. Ma vasárnap: táncbemutató

100 éve BUTORI csak BENEDEK-t. részletre is. Piac-u. 71. udvarban

FELNŐTTEK gyors ZONGORA-TANÍTÁS (magyar nőfák, táncdalok) Darabos-utca 37. sz. Jelentkezés: hétfő, csütörtök délután

Gazdasági gépek eszközök, járművek vétel, eladás csere legelőnyösebben eszközölhető Nagy Jánosnál havann utca 41 sz.

LEVELEZÉS Független nő megismerkedne házasság céljából iparosai vagy vasutasokkal. Idősebb jellegre. 493

Egy fejőskocsi eladó. — Piac-utca 66. 445

Özv. Pataky Istvánné ingatlanforgalmi és pénzügyi szersz. irodája, Debrecen, Ajtó-utca 26. sz.

Debreceni törvényesek — fogházudvarán szeptember hó huszonharmadikán 10 órakor korúbeült 100 mar-sza oszka vas nyilvános árverésen eladatik. 492

ALLAS Jövedelmesei lehet és fűtőket akvizitóri munkára magas jutalékkal cseleget fixizel felvezetők. Gyakorlatok előnyben. Bajcsy-Zsilinszky-u. 16. Kiadóhivatal, jelentkezés lehetőleg 8-11 óráig.

Félfaló topolyabeteget, sezlón, samottos kályha eladó. Bótvös-u. 68. 503

Bürgöcsen eladó: Beköltözhető családi ház. Üzletes ház beköltözhető lakással. Kisebb nagyobb családi házak, villák közelségben. Tanyás és tanyanélküli fölnek nagy választékban. — Özv. Pataky Istvánné. Ajtó-utca 26. szám. 487

Takarékos szülők olcsóbban szerethetik be gyermekeiket köznevelési munkakészleteiket, Szilágyi díj. Vázházban, Piac 59. Közal-kalmazottaknak, munkásoknak 5 százalékos engedmény. 496

LAKAS Elcserelem szoba, konyha lakásomat hasonlóval vagy esetleg kétszobásért a bejárásból. Bajcsy Zsilinszky-u. 24. — Ugyanott két utcai szoba, konyha elcserelem. I. a. 475

„Doha” diványgyűj, 2 szemes, új eladó. Piac-utca 71. II. udvar. 504

Özv. Pataky Istvánné ingatlanforgalmi és pénzügyi szersz. irodája, Debrecen, Ajtó-utca 26. sz.

Rekamék, sezlónok, békebeli mindégben állandóan rakáron. Vig kárpitos és díszítőmester, iac-u. 7. szám. 418

ELZET Nagyváradon, Tisza Kálmán-ter 1. alatt levő modernül berendezett épízet-lonomat lakással együtt elcserelem magyarországi ingatlanra. Cim a kiadóban. 482

Egy komplett céplőgép-garnitúra, jó állapotban eladó. Tétélen, Petőfi-utca 196. Szabó Lajos. 498

Ház eladó Nyugati-u. 24. Érdeklődni Kálmán, Piac-utca 40. 507

Retorta faaszén, gipsz, cement, méz, túzifa, budai-töld legelőnyösebben Grünfeld-nél Hatvan-u. 21 443

VETEL Üzleti pult és gyorsmérleg megvételre kerestetik. Bajcsy Zsilinszky 39. 498

Strátszeker eladó. Hatvan-utca 45. 476

Ház eladó, Csap-u. 18. — Érdeklődni Szepességi-utca 20. szám. 506

Cyermekköszök, órák nagy választékban részletre is kapható. Vagyonteltó. Hunyadi-utca 11. 387

Üzlet, tollat, vezek és eladók különként is. Pest-u. 1. Hatvan-utca sarok, szat-mári. 425

Uzemkepes varrógép olcsón eladó. Érdeklődni Portán, Magoss György-ter 19. 491

Ház eladó, Csap-u. 18. — Érdeklődni Szepességi-utca 20. szám. 506

Faszén, darabos és oltott méz, cement, cserép — beszerezhető Bartha faterlepen, Ispótlály 3-b. Telefon-szám 261. 387

Üzleti pult és gyorsmérleg megvételre kerestetik. Bajcsy Zsilinszky 39. 498

Uzemkepes varrógép olcsón eladó. Érdeklődni Portán, Magoss György-ter 19. 491

Ház eladó, Csap-u. 18. — Érdeklődni Szepességi-utca 20. szám. 506

Szappannak való zsíradékot vagy olajat szappann-ra átdolgoz Szabó László szappanosmester, Vörös-utca 12. Csapó-kanyar. 341

Tollat és nyersbőr veselek. Klein, Hatvan-u. 21. 347

Eladó ötezer cserép, asztal, ág, szekrény, ajtó, Vértessy téglagyár. 490

Ház eladó, Csap-u. 18. — Érdeklődni Szepességi-utca 20. szám. 506

Győződjön meg személyesen, hogy használt ruhákért legmagasabb árat az Ingóégyétektető fizet. Csapó 35. Ipariskola-épület. 393

ELADO Ságvari Endre-utcai üzletet ismét visszahelyeztem Vörösmarty-u. 12. szám alá. Továbbra is vendégek, eladók és cserélek mindenféle használt bútorkat tró és varrógép, zongorát, perzsa és más szőnyeget. — Mézel. 337

200 literes új boroshordók egyenként és nagy tételben olcsón eladók. Telefon 308. Nap-utca 4. 480

Ház eladó, Csap-u. 18. — Érdeklődni Szepességi-utca 20. szám. 506

Gumik, irhahatátot és szil legújabb divat szerint alakít Katona Vilmos szűf-mester, Simonffy 2. 419

Sütésztés női varrógép eladó. Czegléd-u. 14. 484

Eladó ötezer cserép, asztal, ág, szekrény, ajtó, Vértessy téglagyár. 490

Ház eladó, Csap-u. 18. — Érdeklődni Szepességi-utca 20. szám. 506

Feladás szerkesztő és kiadó: RADO ISTVAN Szerkesztőség: Debrecen, Vörös Hadsereg-útja 48. II. e. Telefon: 264

Egy bobinó női varrógép egy kerli szivattyús kút eladó. Tamasos-utca 71. Szabadságtétele. 485

Két strátszeker golyós csapágyval eladó. Nyugati-utca 28. 479

Ház eladó, Csap-u. 18. — Érdeklődni Szepességi-utca 20. szám. 506

Feladás szerkesztő és kiadó: RADO ISTVAN Szerkesztőség: Debrecen, Vörös Hadsereg-útja 48. II. e. Telefon: 264

ELADO Ságvari Endre-utcai üzletet ismét visszahelyeztem Vörösmarty-u. 12. szám alá. Továbbra is vendégek, eladók és cserélek mindenféle használt bútorkat tró és varrógép, zongorát, perzsa és más szőnyeget. — Mézel. 337

Telket adok ifj. Baditz Zsigmond, Miskolc, Tass-u. 15. szám. 467

Ház eladó, Csap-u. 18. — Érdeklődni Szepességi-utca 20. szám. 506

Feladás szerkesztő és kiadó: RADO ISTVAN Szerkesztőség: Debrecen, Vörös Hadsereg-útja 48. II. e. Telefon: 264